

FEBRUARY, 1937

AVE MARIA
published monthly by
The Slovene
Franciscan Fathers.
Lemont, Illinois

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross

Subscription Price:
\$2.50 per annum

Naročnina:
\$2.50 lento.
Izven U. S. A. \$3.00

Management-Upravništvo
P. O. B. 608,
Lemont, Illinois

Editor - Urednik
P. O. B. 608,
Lemont, Illinois

Entered as second-class
matter August 20, 1925,
at the post office at Lem-
ont, Illinois, under the
Act of March 3, 1879.
Acceptance of mailing at
the special rate of post-
age provided for in Sec-
tion 1103, Act of October
3, 1917, authorized on
August 29, 1925.

Narocite se na “AVE MARIA”

ki je glasnik katoliškega življenja slovenskim
izseljencem v Ameriki in porok
zvestove katoliški Cerkvi.

Več svetih maš
se daruje za naročnike našega lista. Najbolj stalna
je pa sv. maša, ki se daruje vsako prvo nedeljo
v mesecu v naši samostanski cerkvi pri
Mariji Pomagaj v Lemontu.

Vsak narčonik

NAŠEGA LISTA JE PODPORNIK VELIKE MISLI
MISIJONSTVA JEZUSOVEGA. ZAKAJ? DOLAR-
JI, KI SI JIH NAMENIL ZA NAROČNINO NAŠE-
GA LISTA, NISO VRŽENI V KOT. KAMENČKI
SO ZA ZGRADBO. KRISTUSOVEGA DUHOVNI-
ŠTVA. ZATO JE BILA AVE MARIJA USTA-
NOVLJENA, DA BI V GMOTNEM OZIRU PODPI-
RALA DIJAKE, KANDIDATE ZA DUHOVNIŠKI
STAN. TVOJA NAROČNINA JE SEME, KI NAJ
NEKOČ OBRODI SAD V VINOGRADU GOSPO-
DOVEM. KOLIKO JE DIJAKOV, KI BI RADI
ŠTUDIRALI, PA NIMAJO SREDSTEV. SAMO-
STAN V LEMONTU JE TUDI ŠOLA IN VZGOJE-
VALIŠČE IDEJALNIM FANTOM, KI SO SI ZAŽE-
LELI SLUŽBE ALTARJA. SEDAJ RAZUMEŠ.
NAŠ LIST UTIRA POT TEM ŠTUDENTOM.

AVE MARIA

Februarska štev. 1937—

—Letnik XXIX.

Evangeliji v februarju

Fra. Martin.

TRETJA PREDPOSTNA NEDELJA.

SLEPEC, ki je sedel ob cesti med Jeriho in Jeruzalemom, ter prosil vbogajme, je slišal od ljudstva, kako je Jezus ozdravil toliko nesrečnih in od mnogovrstnih bolezni trpečih bolnikov. Ko so mu množice povedale, da gre Jezus mimo, je vpil z močnim glasom: Jezus, sin Davidov, usmili se me! Nekateri so ga svarili, naj utihne. On je pa še glasnejše vpil: Jezus, sin Davidov, usmili se me! Ta stanovitnost je bila Jezusu dopadljiva. Vstavil se je in ko so slepca k njemu prinesli, ga je vprašal, česa želi. Nesrečnež je odgovoril, da želi spregledati, in Jezus mu je s svojo božjo močjo uslišal prošnjo. Slepec je res izpregledal. Prosimo, da se nam odpro duhovne oči!

PRVA POSTNA NEDELJA.

Ob početku štiridesetdanskega posta nas hoče Cerkev navdušiti za duha spokornosti in požrtvovalnosti. Zavoljo tega nam bere to nedeljo evangelij o Jezusovem postu in o skušnjavcu, ki je celo samega božjega Zveličarja skušal zapeljati v greh. Gospod ga je pa pognal od sebe in se skliceval na to, da je treba služiti samo Bogu in nikomur drugemu. Pisano je: Gospodu samemu služi . . . Tako naj bi tudi mi stanovitno premagovali skušnje in slaba nagnjenja v sebi. To bomo pa najlaglje naredili, če se bomo združeni z Gospodom zatajevali tekom štiridesetdanskega posta in mislili na to, kako je Zveličar za nas trpel

in nas s trpljenjem in smrto odrešil.

DRUGA POSTNA NEDELJA.

Današnji evangelij poroča o Kristusovem izpremenjenju. Udomačeno mnenje je, da se je ta dogodek izvršil na gori Tabor. Gospod Zveličar se je izpremenil vpričo nekaterih svojih učencev, da so mu bila oblačila bela ko sneg, obličeje se mu je pa svetilo ko sonce. Prikazala sta se tudi dva največja preroka starega zakona, Mozes in Elija, ter sta z Jezusom govorila. Apostoli so bili tako prevzeti od te nenavadne prikazni, da so žeeli za vedno ostati na gori Tabor. Toda nebeška prikazen je kmalu izginila. Kako srečni bomo šele mi, ko bomo na nebeški gori Tabor videli svojega Boga iz obličja v obličeje in se nam ne bo prav nič batiti, da bi to nebeško gledanje kdaj prenehalo.

TRETJA POSTNA NEDELJA.

V tem evangeliju slišimo, kako je Gospod oprostil nekega obsedenca in izgnal iz njega hudobnega duha. Nato se je zapletel v besedni boj z nekaterimi pričami čudežnega dogodka. Povedal jim je, da je njihovo modrovanje zelo slabo, ako mu očitajo, da s pomočjo hudihih duhov izganja hude duhove. Potem jih vpraša, zakaj mu nasprotujejo, ko je vendar očitno, da je božja moč v njem. To vprašanje velja vsem nasprotnikom Jezusovim vseh časov, tudi današnjih dni.

Marija v februarju

Fra. Martin.

VMESECU februarju obhajamo ova lepa praznika v čast naši slavni Materi in Kraljici Mariji. Prvi pade na dan 2. februarja in se imenuje praznik Marijinega očiščevanja. Drugi na dan 11. februarja in nas spominja Marijinega prikazanja sv. Bernardki v Lurdru.

Marijino očiščevanje.

Nobenega dvoma ni, da Marije ni vedala Mozesova postava glede očiščevanja. Njen Sin je bil spočet po čudežnem delovanju sv. Duha in Marija je ostala tudi no porodu devica, vsa čista in brezmadežna. Svet pa še ni vedel tega takrat, zato se je Marija radovoljno podvrgla postavi in vzela nase ponižanje, da je veljala v očeh sveta za nadavno zemeljsko mater. Hotela je biti popolnoma pokorna Mozesovi postavi, da bi na ta način dopadla Bogu. Noben svetnik

in nobena svetnica ni dala tako popolnega zgleda pokorščine v vseh rečeh, kakor naša ljuba Mati Marija. Ako bomo posnemali njo, bomo tudi deležni njene slave v nebesih .

Na dan Marijinega očiščevanja je bil Jezušček star 40 dni in je bil v templju darovan Bogu Očetu. Tudi to je bilo naročeno v Mozesovi postavi. Ravno takrat je pa prišel v tempelj starček Simeon, pravičen in bogaboječ mož, ki je želet videti Zvečilčarja sveta. Sveti Duh mu je bil razodel, da ga bo videl pred smrtjo. Pa navdihnjenu od zgoraj je sedaj spoznal, da je to Detet obljubljeni Odrešenik. Vzel ga je v naročje in zapel pesem zahvale za toliko milost. Istočasno je tudi prerokoval o Marijini žalosti nad trpljenjem Gospodovim. Izrekel je besede: Tvojo dušo bo meč presunil . . .

Prizadevajmo si posnemati ponižnost preblažene Device in se zavedajmo, da je ponižnost tista pot, ki nas privede do stalnega miru in v bližino božjih tolažb!

Marija se prikaže Bernardki.

Letos bo že skoraj osemdeseta obletnica prve Marijine prikazni tam, kjer je danes po vsem svetu znana lurška votlina z velikansko baziliko.

Kako močno in kako hitro se je razširil glas o lurških dogodkih, je nekaj čudovitega. Kolika izpremembra na tistem kraju v teku osemdesetih let! Temna votlina med divjim skalovjem je bila razsvetljena po pričujočnosti same nebeške Matere. In takrat je šlo od ust do ust: Mogočno znameanje se je prikazalo med massabiellskimi skalami! Kmalu je bilo vsem jasno: Marija je prišla povedat siromašni in preprosti deklici, da je Cerkev prav naredila, ko jo je oklicala za Brezmadežno Spočetje.

Nekaj posebnega je, da se Marija ni prikazala kaki slavni in mogočni osebi, na primer rimskemu papežu, ampak popolnoma nepoznani deklici Bernardki. Tudi tisti kraj je bil svetu komaj znan. To nas spominja besede Gospodove: "Slavim te, Oče, Gospod nebes in zemlje, da si prikril

te reči modrim in razumnim, ter si jih razodel malim. Da, Oče, zakaj tako ti je bilo všeč."

Mala Bernardka je bila hčerka siromašnih staršev, pa tudi po nadarjenosti je bila precej uboga. Še brati ni znala in spomin ji ni mogel skoraj ničesar obdržati. Toda znala se je združevati z Bogom v molitvi in trpljenju. Zato je Bog ravno njo izbral za tako veliko poslanstvo. Po posredovanju male Bernardke imamo sedaj v Lurdu veličastno Marijino božjo pot, slike in podobe lurške votline pa po vsem svetu. Povsod srečujemo lurško Gospo v belem oblačilu, o kateri govoriti božja beseda v Visoki pesmi: "Prijateljica moja, golobica moja, lepa moja!"

Lepa Gospa, lurška Mati božja, prosi za nas!

Sveti Blaž

Fra. Martin.

DNE 3. februarja praznuje vsa Cerkev god svetega Blaža. Ta svetnik je bil rojen najbrž v Sebastah v Mali Armeniji, ali pa vsaj blizu tega mesta. Spočetka je študiral modroslovje, pozneje je pa prevzel zdravniško službo. Toda tudi ta stan ni prinesel njegovi duši zaželenjene miru. Želel si je poklica, v katerem bi lahko popolnoma služil Bogu.

Ta želja se mu je izpolnila, ko je bil poklican na škofijsko stolico domačega mesta. Tako je Blaž postal zdravnik duš. Ljudje so bili zelo veseli novega škofa, ker so ga poznali kot krepotnega moža. Milosrđna ljubezen do bližnjega je bila posebna njegova čednost.

V tistem času je izbruhnilo v onih krajih kruto preganjanje kristjanov. Blaž je zbežal v gorovje in se ondi skril preganjal-

cem. Upal je, da bo preganjanje kmalu minilo in se bo mogel vrniti na svoj škofijiški sedež. Toda v tem se je motil.

Legenda pripoveduje, kako se je v tistem gorovju prljubil divjim zverem. Bile so popolnoma krotke in brez strahu pred njim. On jim je celo stregel in jim obvezoval rane.

Peganjanje kristjanov je pa še kar na prej trajalo. Cesarski namestnik je videl, da zmanjkuje divjih zveri za mučenje kristjanov. Zato je poslal v divje gorovje vojake, da bi nalovili več zverin. Dolgo so hodili in ničesar našli. Kar pridejo do Blaževe votline in vidijo, kako se tam okoli drenja cela truma živali.

Takrat se prikaže Blažu Jezus in mu reče: "Vstani, zdaj mi imaš darovati." Tako je vstal in šel pred votlino. Tam so ga zgrabili lovci in odvedli v mesto.

Pozvali so ga, naj bi daroval malikom, kar je seveda najodločneje odklonil. Zato je bil obsojen na razne vrste mučenja, dokler ga niso končno obglavili. Zdaj je bila Blaževa daritev dopolnjena.

Zelo je znani blagoslov sv. Blaža na dan njegovega godu. Duhovnik blagoslovni vernikom grla in pri tem moli sledečo molitev:

"Po priprošnji sv. Blaža, škofa in mučenca, obvaruj te Gospod vsakeršne bolezni v grlu in vsakega drugega zla. V imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.

Ta blagoslov se nanaša na poročilo, da je sv. Blaž čudežno ozdravil otroka, ki je bil požrl ribjo kost, ki se mu je pa v grlu ustavila. Svetnik ga je blagoslovil in moral zanj in tako je bil deček rešen trpljenja.

Tudi mi se priporočajmo sv. Blažu, naj nam pomaga v dušnih in telesnih potrebah s svojo mogočno priprošnjo pri Bogu! Pobožno prejmimo njegov blagoslov!

Memento, homo!

Fra. Alojzij.

"**S**POMNI se, človek, da si prah, in se boš v prah povrnil!"

Te pretresljive besede polaga Cerkev na jezik svojim duhovnikom, ko jim naroča, naj na pepelnico zaznamujejo čelo vernikom z blagoslovljenim pepelom.

Ta pobožni obred je seveda samo zakrumental. Pepel je treba dobiti od sežganih palm ali oljk prejšnjega leta, blagoslovi ga pa duhovnik na sam pepelnični dan s posebnim obredom.

Globok je pomen tega pepelenja in vsak veren katoličan naj bi se ga udeležil. Vrši se na pragu svetega postnega časa in je zato priprava na milosti štiridesetdanskega posta.

Skrbna mati Cerkev želi svojim otrokom vse najboljše. Dobro pa ve, da pokvarjenost človeške narave pogosto prepreči izvršitev naših najboljših sklepov. Zato nas takoj v pričetku spokornih dni tako živo opominja naše slabosti in nas izpodbuja, da gojimo v sebi duha ponižnosti.

Izila zemlje je Bog naredil Adamovo telo. Tako smo tudi mi vsi — Adamovi potomci — deležni tiste ilovice in naša duša stanuje v zelo zdrobljivi posodi. Posoda iz ilovice ne ostane dolgo uporabna, kmalu se začne krušiti in razpadati. Prav tako je z našim telesom. Nekaj časa nam dobro služi, toda postara se in kmalu pade v — grob. Tam se spremeni v tisto, iz česar je bilo narejeno — v prah in pepel.

"Nimamo tukaj stalnega bivališča," nas opominja sveti Pavel. V živi veri gledamo preko groba, preko strašnih in grozepolnih senc. Tam — onkraj vsega tega — vidimo svoje resnično življenje: sveta nebesa!

Za vstop v nebesa je pa potrebna posebna vstopnica — pokora. S pokoro in drugimi dobrimi deli si nabiramo za nebesa zakladov, ki nam jih nobena rja ne more razglodati

, Vzemimo si resnoben opomin Cerkve k sreču in začnimo sveti postni čas v duhu prave spokornosti. Tiste dni nas bo Cerkev klicala k zatajevanju in odpovedi. Če hočemo ostati njeni dobri otroci in obenem iz voljeni otroci nebeškega Očeta, ne bomo smeli reči, da ne potrebujemo zatajevanja in premagovanja svojih slabih nagnjenj. Da nam bo to laže, pa ohranimo v spominu pretresljive pepelnične besede:

“Memento, homo—spomni se človek..”

Ivan Zupan:

IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE.

Knjiga lepih pesmi.

6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Cena \$1.00 s poštnino vred. Naročite!

Ali je vera potrebna?

Matija Ključevšek.

PRED nedavnim sem bral uvodni članek velikega ameriškega lista. Tam je pisal urednik: Vera je človeštvu prav tako potrebna kot hrana, voda in zrak.

Zame seveda ni bilo to nič novega, veselilo me je pa, da se je to bralo v tako velikem in veljavnem listu, ko moram tolkokrat slišati od nekaterih ljudi trditev, da se vera samo še v kakšnem zakotju imenuje in upošteva.

Po tistih začetnih besedah naštega urednika vere vseh mogočih narodov in jezikov raznih časov. Pripoveduje, kako so vsi brez izjeme častili nekaj višjega, močnejšega in nadzemeljskega. Res je sicer, da so mnogi zamenjali tisto višje s strelo in gromom, ali pa s soncem in zvezdami in drugimi takimi naravnimi silami. Bila je kajpada zmota, toda ljudje so bili po apostolovih besedah sami sebi prepričeni, pa so zašli v tako malikovalstvo.

Končno je bil rojen naš Odrešenik in je prinesel svetu novo luč. Pokazal je pot resnice in krščanske ljubezni. Pokazal je, da moramo častiti samo enega nevidnega in povsem duhovnega Boga, ki je nebeški Oče vseh narodov in ljudstev.

Tisti urednik omenja tudi druge vere, kakor budizem, mohamedizem in podobne. Potem se ustavi pri modernem brezboštvi in nas popelje tja v boljševiško Rusijo. Popisuje, kako se je mlajša generacija tam z veseljem oklenila brezboštva, kako je porušila cerkve, pomorila ali pregnala duhovnike in skušala uničiti vso vero v Boga. Vendar je še jako mnogo Rusov, ki na skrivnem molijo, ko javno ne smejo več. Kar je pa res brezbožnikov na Ruskem, so si pa svojo “vero” naredili. Nekdanji ruski narod je romal na grobove svetnikov, sedanji moderni Rusi pa hodijo v Ljeninovo grobničo. Tam se navdušujejo ob njegovem truplu, ki je balzamirano in kakor živo pred njimi.

Večkrat se sliši, da je ruskim boljševikom njihov komunizem kakor nekaka vera. In res! Zatreti hočajo vero v Boga, navadna človeka in revolucionarja, Ljenina in filozofa Marksja, pa z nekakim verskim zanosom časte. Ali ni taka “vera” v bistvu nizkotnejša od one vere nek-

danjih ljudi, ki so častili naravne sile, presega-joče njihov razum?

Tako zaključuje oni urednik. Po moji sodbi ima popolnoma prav.

Mi se pa hočemo še malo pri stvari pomu-diti. Saj je za nas važno vse to, ker se naši socialisti toliko trudijo, da bi iztrgali iz src slovenskega naroda vso vero v Boga. Žal, v mnogih slučajih se jim je to tudi posrečilo, tako se vsaj zdi.

Prvi njihov korak je ta, da bi odvrnili ver-ne ljudi od naših duhovnikov. Dobro vedo, da slovenski narod ravno svoje duhovnike glo-boko spoštuje. Saj se dobro zaveda, da je slovenska duhovština tudi v časnom oziru silno veliko storila za narod. Ravno njej se ima slovensko ljudstvo zahvaliti, da je doseglo tako visoko stopnjo kulture, da komaj kaj zaostaja za najbolj naprednimi evropskimi narodi. Saj je komaj dobrih 50 let, ko so razna hribovska naselja dobila svoje javne šole pod staro Av-strijo. Do tedaj so duhovniki prostovoljno učili deco svojih župnij branja in pisanja in to brezplačno. Iz ljubezni do naroda so se žrtvo-vali, da bi svoj narod dvignili vsaj na približno stopnjo kulture z drugimi narodi.

Mesta in trgi so seveda hitreje prišli do svojih šol, tudi višjih. Mestna mladina je lahko hitro napredovala v izobrazbi in bogataši so pošiljali svoje sinove z lahkoto v oddaljena mesta. Kmet pa tega ni zmogel, toda koliko kmečkih sinov se je vseeno šolalo tam — s po-močjo vaških župnikov in kaplanov. Še danes je vse polno takih slučajev.

Velika škoda je pa, da tista šolska izobraz-ba mnogim ni bila v korist, ker je niso hoteli prav obrniti. Mnogo mnogo zares dobrih du-hovnih in svetnih izobražencev so sicer vzgojili naši duhovniki, ali med učečo se mladino so se našli tudi mnogi propali študentje, ki jim ni bilo do resnega duševnega dela. Taki so ostali na pol pota, pa so vseeno hoteli veljati za izobražence. V vrstah teh so se najhitreje našli privrženci raznih prevratnih filozofskih sistemov, ki so začeli sejati med narod evange-lij brezverstva. Nemški filozof Marks je našel med takimi sprejemljive učence.

Marks je videl bedo delavskega ljudstva

in mu je hotel priskočiti na pomoč. Do sem je vreden vse pohvale in časti. Obžalovati pa moramo, da je postavil delavcem napačen cilj in priporočal tudi napačne pripomočke. Hotel je imeti paradiž na zemlji. In napovedoval je, da pride ta paradiž, kadar se bo delavec zdru-žil in zatrl kapitalizem. Razdelil je ljudi v "razrede" in delavcem govoril, da morajo za-četi zoper kapitaliste "razredni boj". Namesto krščanske ljubezni je zasejal med ljudi raz-redno sovraščvo. Iz takih naukov ne more ka-j resnično dobrega priti.

Razume se, da katoliška duhovština ni mo-gla drugače kot nasprotovati Marksovim nau-kom. Tudi ona je delala po svojih močeh za zboljšanje delavskega stanu, ali po poti mar-ksistov ni mogla. Zdaj se je pa začelo kriča-nje na vse grlo, da so duhovniki sovražniki de-lavskega stanu, zavezniki kapitalizma, izkor-iščevalci ljudstva in pijavke na telesu naroda. Isto kričanje se še vedno brez konca in kraja ponavlja.

In ker duhovnike moramo imeti, dokler nam je vera kaj vredna, nam skušajo nasprot-niki dokazati, kako je vera zanič in brez pome-na. Dokler verujemu v nebesa na onem svetu, seveda ne bomo verjeli v socialistični paradiž na tem svetu. Tako nam v isti sapi nasprotni-ki podirajo zaupanje v duhovnike in trgajo vero iz src. Oboje si roke podaja.

Po moji sodbi je vera v tisti paradiž, ki ima nastati na svetu ne vem čez koliko tisoč let, veliko bolj težka kot vera v Boga in njegova nebesa. Pravijo, da so zavrgli vso vero, pa so si namesto naše lahke še bolj težko naložili. Tudi oni brez neke vere ne morejo živeti.

Dragi rojak, ali veš, kaj pravi pregovor? Kogar hoče Bog pokončati, ga udari s slepoto. Zdi se mi, da velja to o nekaterih naših roja-kih. Brez premisleka derejo za onimi, ki obe-tajo vse mogoče, pa nikjer uspeha pokazati ni-majo.

Svet potrebuje vere kot vode in zraka, je prav zapisal oni urednik. Tudi ti, dragi rojak, ne moreš brez vsake vere živeti. Okleni se to-rej rajsi z vsem srcem prave vere, ki nam jo Cerkev ohranja, nikar se ne zatekaj k onim, ki nimajo drugega kot nekaj obljud, ki ostanejo neizpolnjene na vse veke!

Cerkev nič za delavstvo

P. Bernard.

TA očitek se spet in spet ponavlja v tisočih različnih oblikah. Naša naprednjaška javnost je že tako nakrmljena z njim, da odpravlja vsakega človeka, ki bi si upal kaj drugega trditi, z zaničljivim imenom — fašist ...

In vendar je ta očitek silovito obrekovanje. Ni mogoče v mejah enega članka povedati, kako neopravičena je taka obdolžitev. Samo kaj kratkega nam je mogoče napisati — zdaj nekaj, drugič zopet kaj.

Leta 1848, torej skoraj pred sto leti, je vstal na Nemškem mlad duhovnik — 37 let je bil star takrat — in je imel v veliki cerkvi šest zapovrstnih pridig o socialni krivičnosti, ki se je godila v tistih časih brezpravnemu delavskemu sloju. Z ognjevito besedo je pozival katoličane na delo za zboljšanje nevzdržnega stanja delavskih mas. Naj se prične po vsej deželi velika akcija ZA SOCIALNO PRAVIČNOST!

Pridigarju je bilo ime Viljem Emanuel Ketteler. Ta mož je pozneje postal škof in je z največjo gorečnostjo nadaljeval delo v javnosti za zboljšanje ekonomskih razmer tlačenih slojev.

Leta 1873 je škof Ketteler izdal knjigo, v kateri je pozival katoličane, naj se potegujejo vedno in povsod za sledeče točke socialno-pravičnostnega programa:

1. Popolnoma naj se odpravi zaposlitev otrok v tovarnah.
2. Odpravi naj se vsaka zaposlitev omogoženih žensk v tovarnah. Tudi v vseh drugih industrijskih podjetjih. Neomožene delavke po tovarnah naj se zavarujejo posebno na ta način, da se njihove delavnice ločijo od delavic, kjer so zaposljene moške moći.
3. Odpravi naj se delo po tovarnah ob nedeljah in praznikih in se s tem skrajša delovni teden.
4. Delovni dan naj se skrajša vsaj na deset ur.
5. Državna oblast naj se zaveže, da bo izvedla in uzakonila vse te zahteve.

Te zahteve se morda danes zde vse premajhne, toda za takrat so bile nekaj tako veli-

kega, da so v poznejših letih govorili o Kettelerjevih zahtevah kot o "velikanskem socialnem delu".

Že leta 1869 je škof Ketteler govoril pred množico 10.000 poslušalcev in je v glavnih potezah razložil, kaj bi se moralo storiti v prid delavskega stanu. Tudi pisal je veliko in na ta način opozarjal svet na veliko rano človeške družbe, ki se ne meni za bedo in zapostavljanje delavskega sloja.

Nekaj teh spisov in knjig je bilo prestavljenih tudi v druge jezike. Na ta način se je zgodilo, da so prišle tudi v roke takratnemu škofu v Peruggio, Italija, ki mu je bilo ime Joahim Pecci in je pozneje postal slavni papež Leon XIII. O tem papežu je znano, da je izdal pozneje slavno socialno okrožnico o položaju delavskih stanov in pred vsem svetom pokazal, kako zelo je Cerkvi v mislih zboljšanje bednega položaja tovarniškega in drugega delavstva.

Škof Ketteler je tudi druge škofe na skupnih konferencah opozarjal na potrebo socialne reforme. Tako zelo je vzbudil njihovo zanimalje za socialna vprašanja, da so vsi v svojih škofijah določili posebnega duhovnika, ki je imel nalogo, proučevati težki položaj delavskih stanov ter z govorom in pisano besedo opozarjati javnost na potrebo dalekosežnih reform. Na ta način se je v nemškem narodu začel vzbujati smisel za pravice zapostavljanega delavskega stanu. V resnici se je v teku kratke dobe veliko doseglo.

Škof Ketteler je sprejel ponujano kandidaturo za državni zbor in je z veliko večino zmagal. Kot poslanec je ob vsaki priliki dvignil mogočno besedo zoper izrabljjanje kapitalistov in v prilog delavskih slojev. Delo seveda ni bilo lahko. Zastopniki kapitalističnega in liberalnega sveta so padali po njem in ga na vse načine sramotili. Od vseh mogočih strani so padali očitki in močne sile so bile na delu, da izpodmaknejo ugled in veljavno škofovemu nastopu za pravice brezmočnih in zapostavljanih.

Podobno je še danes. Tisti, ki neprestano vpijejo, da Cerkev nima srca za delavstvo, so najbolj glasni nasprotniki vsakega poskusa, da bi se kak duhovnik uveljavil na vodilnem mestu in imel količkaj vpliva na socialno postavljajo. Brezverski socializem v takem sluča-

ju brez obotavljanja poda roko brezsrečnemu kapitalizmu in močna fronta se združi v odpor zoper takega moža.

Samo po sebi je umevno, da so škof Ketteler in drugi katoliški duhovniki skušali delavcem pomagati iz prave krščanske ljubezni. Vero v Boga so imeli v srcu in na jeziku in so opominjali bogataše in uboge, da si morajo v krščanski pravičnosti in ljubezni podati roke. Vsi smo si bratje v Kristusu in si moramo med seboj pomagati, ne pa cepiti se v razne "razrede" in si stati kot tujci in sovražniki nasproti.

Ako bi se bil tedanji svet oklenil teh naukov in jih pripoznal v narodnem gospodarstvu in naraščajoči industriji, bi ne bilo nikdar prišlo do tolike bede med delavskim proletariatom kot je v resnici prišlo.

Vstali so pa kmalu za Kettelerjem in njegovimi somišljeniki drugi "preroki", ki so oznanjali sovraštvo namesto ljubezni. Pridigali so boj namesto sporazuma. Med njimi je najbolj znan Karl Marks, pa je bila še cela vrsta drugih. Ti so delavstvo po svoje organizirali in ga z bleščecimi gesli odtegnili vplivu tiste socialne reforme, ki jo je Cerkev pod vplivom Kettelerja in Leona XIII. skušala doseči.

Kapitalisti so bili seveda nasprotni obojnemu gibanju, krščanskemu in socialističnemu. Delavstvo je bilo razcepljeno, kapitalizem je pa trdno skupaj držal. Zoper razdvojene delavske vrste mu je bil olajšan odpor. Zato je delavstvo primeroma malo doseglo.

Razlika med krščansko socialno mislio in med socialistično je pa velika. Krščanstvo hoče tudi kapitalista pridobiti za ljubezen do sočloveka, socialistem pa sploh ne gre na delo z ljubeznijo, ampak kliče na razredni boj in s tem neti sovraštvo v delavcu in kapitalistu.

Marks je prišel za Kettelerjem in temu velikemu možu vrgel poleno na pot. Naši socialisti pa tega nočejo vedeti in skušajo ves svet prepričati, da krščanski človek še ni nikoli s prstom mignil za odpravo velikih socalnih krvic, ki se že več ko sto let gode delavskemu stanu.

Za Baragovo semenišče

Iz uprave.

NEKATERI dobrotniki Baragovega semenišča v Ljubljani tudi k nam pošiljajo svoje darove. Prav, mi jih z veseljem sprejemamo in objavljamo imena darovalcev. Ob novem letu smo poslali ves nabrani denar — bilo je \$35.00 — Rt. Rev. Omanu v Cleveland, da on odpošlje g. škofu v Ljubljano. Zelo se priporočamo še za naprej.

Zadnji ljubljanski Škofijski list je prinesel izpod peresa škofa Rožmana o zidanju Baragovega semenišča posebno poročilo. Objavljamo ga dobesedno, da s tem damo nove gorečnosti darovalcem v ta plemeniti namen:

"Ko sem bil dne 6. novembra pri sv. očetu v avdienci, sem mu tudi poročal o potrebi novega bogoslovnega semenišča ter o pripravah za graditev. Pri tem je papež dvojno poudaril:

1. Veliko dobro delo je, zgraditi primereno prostorno in zdravo semenišče. Če se pokaže potreba po novem semenišču, je to znak, da je božja volja, da se zgradi. Kar pa je po božji volji potrebno, je z božjo pomočjo tudi mogoče. Pri tako ogromnem in važnem delu moramo imeti vsi NEOMEJENO ZAUPANJE v pomoč božjo. Bog takega zaupanja ne bo osramotil. To zaupanje moramo izražati v goреči molitvi za božjo pomoč in v neutrudljivem zbiranju potrebnih sredstev.

2. Da bo imelo delo gotovo uspeh, je podelil sv. sv. oče svoj prav posebni APOSTOLSKI BLAGOSLOV arhitektu, ki izdeluje načrte, potem vsem, ki za zadevo molijo in jo božji Previdnosti priporočajo, in pa vsem, ki kaj darujejo za novo semenišče in ki te darove zbirajo.

Ko ta posebni papežev blagoslov objavljam vsem, katerih se tiče, sem prepričan, da bo očetovska naklonjenost namestnika Kristusovega še bolj podžgala vse vernike škofije, da bodo radi od svojega imetja dali primerne darove za novo semenišče in da bodo prav vsi z vztrajno in gorečo molitvijo to akcijo podprtli."

V Ljubljani, dne 4. decembra 1936.

Gregorij, škof.

OZNANILA.

1. Ne pozabite, da smo že en mesec v letu KAMPANJE ZA NOVE NAROČNIKE!

Dosedaj, ko to pišem, se je že nekaj storilo, veliko pa še ne. Vsi ste videli, kako se je naš list zboljšal v tem letu, trdno upamo, da bo vsak naročnik skušal v tej kampanji storiti, kar bo največ mogel. Tako pomisli, kje bi se dobil nov naročnik, nova naročnica! Ne prepustite vsega dela zastopnikom, VSI SE POTRUDITE, da bo res do konca leta EN TISOČ NOVIH!

V prvem tednu po novem letu smo dobili sledeče število novih:

Fr. Benigen iz Johnstowna	5
Fr. Gracijan iz Maribora	4
Mrs. Gregorčič iz Milwaukee	1
Mr. Bluth iz Jolieta	2
Mrs. Susman, Canon City	1
Florjan Pelko, Summit, Ill.	1
Jennie Sintich, Cleveland	1
Anna Moonich, Benoit, Wis.	1
Neimenovan	4

Skupaj 20

Hitimo vsi, da bo število novih hitro raslo!

2. Zadnjič sem rekel, da bom povedal, kakšen mora biti Koledar za leto 1938, ki bo njegovo jubilejno leto. Torej pazite!

Želim, da bi tisti Koledar NAROČNIKI IN NAROČNICE SAMI SPISALI. Ne recite, da je to težka stvar. Saj imam že nekaj prav čednih takih prispevkov pripravljenih. Poslušajte!

Pisati znate skoraj vsi. Pomislite takoj, o čem bi najlaže pisali... Nekateri boste opisali kake dogodke iz življenja tu v Ameriki. Drugi se boste spomnili kaj zanimivega iz starega kraja. Tretji napišite kako povest, ki ste jo slišali pripovedovati. Četrti prispevajte kako pesem, ki je bila včasih priljubljena, zdaj so jo pa ljudje že pozabili. Lahko pa tudi sami naredite kako pesem. Peti boste pisali o kakem pionirju, ki še ni bil dosti opisan v tisku. Zopet kdo drug bo pisal zanimivo staro zgodovino te

ali one naselbine . . .

Sploh je dosti snovi in izbira ni težka. Kar odločite se in začnite. Prej ko bo Vaš prispevek v uredništvu, bolj ga bomo veseli.

Potem pa tudi želimo veliko SLIK iz življenja naših ljudi. Koledar mora biti zelo domač in skozi in skozi naš! Zato nam pošljite veliko slik. Kdor more, naj pošlje zraven slik vsaj en dolar, da nas ne bodo slike preveč stale.

Seveda je časa še veliko, za cele mesece, toda zopet želimo prav zgodaj izdati Koledar in vsi morate vedeti, da je bolje prej poslati kot pozneje. Upam, da se Vam ideja dopade in jo boste uresničili. Odlašati in pomišljati se — tega pa nikar!

3. Naročniki CVETJA ste zopet naprošeni, da se v vseh zadevah tega lista obračate k nam v Lemont. Nekateri ste že precej zaoštali z naročnino — nikar ne pustite, da bi kar tako šlo naprej. Pišite nam, če želite CVETJE še imeli ali ne. Skušajte ga obdržati!

4. Okoli novega leta smo spet dobili več pisem in povračil za zaostalo naročnino. Mnogi se nam zelo lepo zahvaljujejo, da smo jim toliko časa pošiljali in jih nismo z grdo besedo tirjali. Vsem tistim smo mi prav tako hvaležni kot oni nam. Še prav veseli nas, da smo mogli postreči. Le zvesti nam ostanite, mi bomo pa vam!

So pa še vedno tudi taki, ki že več let prejemajo list, pa se še nič ne oglase. Mi seveda mislimo, da imajo tudi oni dobro voljo za povrnavavo in jim še pošiljamo. Upamo, da bomo tudi od tistih v kratkem slišali. Če drugega ne morete, vsaj povejte nam, kako vam kaj gre. Bodite prepričani, da boste našli pri nas take ljudi, ki imajo srce na pravem mestu. Samo pišite nam in vseh skrbi bo konec . . .

5. Te dni izide tretji zvezek knjižice NAŠA STRAŽA. Razposlali jo bomo tako kot smo razposlali drugi zvezek, samo kdor nam je kaj pisal glede tega, bomo naredili po njegovih željah. Naročite jo lahko tudi naravnost pri nas, toda vsaj deset iztisov skupaj, da pride pošta ceneje. Cena iztisu je 5 centov. Prodajajte in — kupujte!

OB TVOJI SREBRNI MAŠI.

Kanoniku Rt. Rev. J. J. Omanu v prijateljski
spomin.

Ivan Zorman.

Tvoj dan slovesni množica proslavlja,
duhovnika-prijatelja pozdravlja.
Zvonovi pesem svatovsko pojo,
iz gorkih src čestitke k tebi vro;
kipi veselje do nebeških mej
za tvoj srebrnomašni jubilej.

Ni tekla ti zibelka tam, kjer Sava
poji kraljestvo sinjega Triglava;
ameriški te sever je koval,
najlepše svoje ti vrline dal:
sproščeno gibkost vedrega duha,
mladostno čilost Novega sveta.

In vendar že ob maternih kolenih
ob zgodbah, pesmih in molitvah njenih
zajemal naših dedov si modrost,

njih pesmi čar, njih močnih src krepost.
Vse dni ohranil sredi šumnih cest
domačega si krova blagovest.

Zvesto skrbiš za dveh svetov ovčice,
svariš, preganjaš zmot temo, krivice.
Razum, srce in kremenit značaj
z ljubeznijo odpiraš na stežaj;
ti vsem si dober oče, učenik,
v bridkostih zvest prijatelj, tolažnik. . .

Po mavrici, ki zemljo z nebom spaja,
se danes par nebeščanov sprehaba —
na sina gledata roditelja,
presrečna Simon in Terezija.
A k njima, dragi, se še ne mudri,
počakaj vsaj do zlatomašnih dñil!

Umetniški srebrnomašni kelih.
Darovali so mu ga prijatelji

Trobenta Dolgega Janeza iz Krtačje vasi

Piše star naseljenec.

PRI MIRU BI JIH PUSTILI!

ZAMISLJEN sem sedel v vozu cestne železnice. Kar začujem, da se nekaj sedežev pred menoj dva pomenkujeta v slovenskem jeziku in slišal sem besede: Pojd, pojdi, pri miru naj jih puste!

Te besede so se mi zdele nekam znane, pa sem stopil tja k tistemu sedežu in sem dejal:

"Dober dan, rojaka! Če ne bosta zamerila, kaj sta pa imela v mislih, ko je eden rekел: Pri miru naj jih puste?"

"O, govorila svā o tem, kako se prepirajo naši verniki in neverniki po časopisu in tudi v pogovorih. Midva misliva, da bi bilo najbolje, če bi drug drugega lepo pri miru pustili."

Ko sem to slišal, sem pogledal, če bi se lahko kam blizu obeh rojakov vsedel in se spustil z njima v pogovor. Takoj sem namreč začutil svojo krtačo v žepu in že sem tudi segel po njej, da bi jo privlekel na dan in jo porabil na enem ali drugem rojaku, ali pa na obeh. Tako se je pa ustavila cestna železnica in oba rojaka sta vstala in odšla. Menda je bila isto njuna postaja, ali sta se pa morebiti ustrashila — krtače...

Ker sem pa krtačo že držal v roki, je nisem spustil, ampak sem vsaj v mislih naprej krtačil. Takole se mi je nekaj nakrtačilo:

Da bi vse skupaj pri miru pustili, tega si žele navadno največji mlačneži in zaspanci. Če sta rojaka mislila naše verske nasprotnike, da nas verne ljudi pri miru puste, se tudi jaz ž nima strinjam. To bi bilo na vsak način pravično. Saj je bil slovenski narod stoletja in stoletja veren in katoliški, preden so se začeli med njim pojavljati brezverci. Mi nismo začeli napadati brezvercev, ker dolgo nismo mislili, da jih kaj imamo med seboj. In zvedeli smo ravno na ta način, da so oni začeli napadati našo vero in Cerkev. Če bi ne bili oni začeli napadati, bi mi sploh ne vedeli, da se nam je braniti treba.

Torej, ljuba moja rojaka, ako hočeta to povedati našim nasprotnikom in ako vaju bodo ubogali, vama bom jaz zelo hvaležen in krtačo bom o prvi priliki v smeti vrgel.

Ampak že dolgo časa opažam, da taki, ki tako govore, hočejo v prvi vrsti reči, da naj mi katoličani pustimo pri miru one, ki našo vero napadajo. Odkar gre med nami ta boj, vedno vidim, da tisti, ki želijo ostati v sredi med obe ma taboroma, mnogo bolj nam katoličanom zamerijo boj kot našim nasprotnikom.

Stopim včasih k takemu in ga vprašam:

"Ti, rojak, ali si katoličan ali nisi?"

Še vselej je bil tak nekoliko v zadregi in je precej neodločno rekел:

"Kaj pa drugega!"

Te dni mi je pa eden prav korajžno dejal:

"Boljši ko ti! Jaz vem, da je Kristus učil mir in ponižnost in ljubezen do bližnjega, ti pa s svojo krtačo samo zgago delaš. Govoriš o potrebi boja in krščanske borbenosti in da je treba rokave zavihati in take reči. To je vse prav nekrščansko, da veš!"

Joj, tega sem pa res pošteno okrtačil!

Ti, rojak, sem rekel, ali smo mi starokrajci prišli v Ameriko verni ali neverni? Ti veš, da smo bili verni in da se je med nami boj zoper vero prej začel kot boj za vero. Ali pa tudi veš, da je Kristus še nekaj drugega rekel: Meč sem prinesel na zemljo!

Kakšen je tisti meč? To je meč verske obrambe za tiste, ki je njihova vera napadena. Ti veš, kako nasprotniki dan za dnem napadajo vero in jo sramotijo na vse načine in zraven vere tudi nas, ki nam je vera draga in ljuba. Pa praviš: pri miru bi jih pustili!

Kar pri miru! Skrijemo naj se, oni bodo pa kar naprej lagali o veri, papežu in duhovnikih, kakor se jim bo ljubilo! Mirno naj čakamo, da bodo prišli po vsem svetu do takih uspehov, kakor so že prišli v nekaterih krajih. To bi bili lepi katoličani, če bi vsi tebe posnemali! Tu pred mano se repenčiš, kako dober

katoličan si in da še bolje razumeš Kristusov nauk kot jaz, pa si že danes tako daleč, da bi si pred brezverci ne upal na glas povedati, da si katoličan! Če bi te oni vprašali, bi se zvijal kot jegulja, ker bi te bilo že sedaj sram odkrito povedati, kaj si . . .

In če bi mi pustili, kakor nam ti svetuješ, da bi nasprotniki še vse več oblasti in veljave dobili v javnem življenju, bi ti vedno bolj po puščal in bi nazadnje rekel: Saj res! Skoraj nobeden že noče biti več katoličan, no, pa še jaz ne bom . . .

Tako pot greste tisti "katoličani", ki hočete biti nekje na sredi in se zgražate nad našo katoliško borbenostjo. Mi pa nočemo iti za vami in ne bomo šli! Mi hočemo kljub twojemu godrnjanju zgrabiti za meč, ki ga nam je dal Kristus. Hočemo se posluževati meča besede, ker vemo, da katoličan ni samo dolžan po veri živeti, ampak jo tudi braniti.

Mi se bomo posluževali meča katoliškega tiska, kakor se nasprotniki poslužujejo meča nekatoliškega tiska.

Mi se bomo posluževali meča katoliških organizacij, kakor se naši nasprotniki poslužujejo meča protiverskih organizacij.

Mi se bomo posluževali meča katoliških šol, kakor se nasprotniki poslužujejo meča brezverskih šol.

Mi se bomo posluževali meča katoliške agitacije, kakor se nasprotniki poslužujejo meča protikatoliške agitacije.

Mi bomo skušali uveljaviti v vsem javnem življenju katoliško prepričanje, kakor nasprotniki skušajo uveljaviti svoje brezversko prepričanje.

Vse to bomo skušali storiti z namenom, da se prepreči potreba uporabe pravega resničnega meča, s katerim nasprotniki kaj radi pridejo na dan, kadar se jim zdi, da je na katoliški strani že dosti takih mevžastih ljudi, katerim ti, dragi rojak, s svojimi besedami in s svojim ravnanjem potuho daješ.

Tako sem krtačil rojaka in nazadnje je samo z rameni zmigaval, rekel pa ni nič.

Kam pa ti spadaš, ki to bereš? Ali se tudi tebi zdi, da sem premalo ponižen in skromen? Jaz ne morem pomagati. Meni je vera resna stvar, zelo resna!

Ali je tebi samo takrat resna, kadar je nobeden ne napada, drugače jo pa stisneš še bolj globoko v žep kot jaz svojo krtačo? Pokaži vero vedno in povsod! Kadar sem jaz med ljudmi, je tako: Če ljudje vero pokažejo, jaz krtačo skrijem. Če pa ljudje vero skrivajo, pa jaz krtačo ven potegnem. In jo bom še!

Koledar v starem kraju

John Dolčič.

IZ starega kraja sem prejel pismo od moje drage matere, ki mi piše o našem letošnjem Koledarju. Pravi, da je bila do solz ginjena, ko je dobila v roke to lepo knjigo. Čudi se, da smo tu zmožni izdati toliko in tako poučnega branja. Zelo se zahvaljuje uredniku za tako vzorno delo. Dalje piše, da Koledar romana iz hiše v hišo in se rojaki tam kar kosajo med seboj, kdo ga bo prej dobil v roke.

Podobno mi piše svakinja izpod romantične Šmarne gore. Ona piše še več in hočem nekaj njenih besed tu prepisati.

"Vsi smo bili zelo veseli, ko smo dobili ta lepi in skozi in skozi v katoliškem duhu urejeni Koledar. Od prve do zadnje strani je zanimiv. V bratski zavednosti vzdržuje vez med Vami tam v novi domovini in med nami tu. Veseli naš, da Vas je toliko, ki ste ostali zvesti si novi in hčere naše domovine. Čast Vam, da se še vedno držite vsega tistega, kar Vas je že mati učila, in ne verjamete onim, ki pravijo, da katoliško življenje ni več potrebno."

Tako in podobno pišeta moja mati in svakinja. To so lepe besede, ki prihajajo iz naše mile domovine. Lahko smo ponosni nanje in veseli, da nas tam tako upoštevajo. Zato pa kličem vse naročikne in brajlce našega lista Ave Maria k nadaljnemu krepkemu delu za še večji napredok lista in Koledarja.

Težko bomo na kak drug način tako odločno pokazali, da hočemo krepko stati na braniku katoliških idealov, kakor če se zavzamemo vsi za širjenje tega lista in tudi za dopisanje vanj. Naj bo tudi naš prihodnji Koledar zopet nekaj imenitnega,

Brali smo, da se je pričela kampanja za

nove naročnike. En tisoč novih v tem letu — to je geslo te kampanje. Jaz sem kar prepričan, da te besede ne bodo ostale samo na papirju, če bomo le vsi storili svoj del in si mislili, da je to naša dolžnost. Saj tudi je naša dolžnost, narodna in verska dolžnost! Velika, lepa in močno razširjena Ave Maria, mora biti med tistimi rečmi, na katere bomo ameriški katoliški Slovenci v prvi vrsti ponosni. Zato vsi na delo in takoj!

Naj še omenim, da smo imeli po Božiču v Girardu zelo dragega gosta, Rev. Potočnika iz Sheboygana. Zelo smo bili veseli in se gospodu lepo zahvaljujemo za obisk. Pričakovali smo pa tudi Rev. Hugona iz Lemonta, ki se je tudi mudil v Clevelandu za proslavo Rt. Rev. Omañove srebrne maše. Jaz sem ga že označil v Youngstownu, da bova prišla obiskat naše rojake — sedaj mora č. g. sam povedati, zakaj nisva prišla . . . (Urednik pove na kratko, da so P. Hugona v Clevelandu preveč priklenili...)

Zastopnica iz Bridkih Vil piše

Mary Ušeničnik.

O amerikansko se reče Bridkim Vilam Bridgeville, jaz sem pa po slovensko napisala, da ne boste preveč študirali, kje je ta kraj. Tu pri naš v Pansloveniji je, ne prav daleč od Špicburga. Zdaj pa veste.

In jaz, zastopnica iz Bridkih Vil, bom tole napisala:

Zelo se strinjam z idejo zastopniških krožkov, ki jo je sprožil v januarski številki Fr. Bernard. Zakaj pa?

Jaz imam šest naselbin, ki spadajo pod moje področje, pa so oddaljene štiri do pet milij. Zgodilo se mi je že, da sem morala samo za enega naročnika narediti kar tri izlete, pa vse tri brez uspeha . . . Enkrat ga ni bilo doma, drugič še ni dobil plače, tretjič je pa plačo že zapravil . . .

Mislim, da imajo tudi drugi zastopniki in zastopnice take skušnje. Zato bi bilo prav, če bi poleg mene bila v vsaki teh malih naselbin še ena oseba, ki bi bila pooblaščena za pobiranje naročnine. Potem naj bi pa oddala glavni zastopnici v tistem kraju.

Morebiti bo kdo rekel: Mgm, ta bi bila lepa! Drugi bomo delali, tisti, ki je pri upravi zapisan za zastopnika, bo pa dobil kredit in še plačo povrhu . . .

Jaz ne vem, koliko zastopnikov jemlje "komišen". Nobenemu nisem nevoščljiva, posebno če je potreben in res veliko dela. Za kakš bolj majhno delo bi se pa že lahko pričakovalo od nas, da naredimo nekaj za katoliško stvar samo za "Boglaj". Jaz zase kar povem, da navadno prosim v Lemontu, naj opravijo po mojem namenu kako sveto mašo, kadar kaj več pošljem. Človek potem lahko upa, da bo prejel plačo za razširjanje Marijinega lista na glavnem uradu v nebesih.

Moj namen je, da bom takoj prihodnji mesec nagovorila dobrovoljne osebe v bolj oddaljenih naselbinah, da bomo naredili zastopniški krožek. Oni se bodo imenovali podzastopniki ali pa kako drugače. Če bi pa kdo hotel biti namesto mene, se prav rada umaknem in bom sama vzela ime: podzastopnica.

Zato že sedaj prosim vse tiste, ki boste vstopili v moj zastopniški krožek, da z vsem navdušenjem in složno delujete z menoj za razširjanje tega našega prepotrebnega Marijinega lista.

V večjih naselbinah pa tako naredite, da si boste razne okraje med seboj razdelili. Oglasite se še od drugod in povejte, kako vam bo ta reč kaj šla od rok!

Moj najlepši pozdrav vsem!

❖ **PANSKE begunke v New Yorku.** — V New York je došlo 5 španskih karmeličank, ki se jim je posrečilo uiti rdečim mesarjem. V slabi civilni obleki so stopile na ameriška tla. Njihov samostan v Burriani, provincija Kastilia, so komunisti začeli. Usoda 17 drugih sester imenovanega karmela jim je popolnoma neznana. So li postale krvave žrtve, ali pa se je še kateri posrečilo ubežati? Seveda so od prestanega strahu in vsakojakih žrtev vse strte. Nov dom bodo našle v Grand Rapids, Mich. Karmeličanke so posebno veliko trpele v tem krvavem pogromu proti redovnicam, dasi je njihovo poglavito delo molitev. A hudiču in njegovim je ta pač najbolj zoprna.

BELA VRANA

Povest. — Spisal P. Bernard.

Drugo poglavje.

OBGLAVLJEN PARLAMENT.

FRANK je stopal in stopal po cesti, pa ni vedel, kam naj obrne korak. Pri katerem odborniku naj potrka najprej? Pri tem ali onem, povsod bo slabo natekel. Ne toliko njemu, župniku bo nejevolja veljala. Saj so vsi tako trdno odločeni za krepko besedo na seji nocoj. Sedaj pa pojdi in oznanjuj: Odpovedana je seja, zares! In odpovedana prav nalašč in na kljub!

Frankovo ugibanje je presekalo odbornik Matevž. Iz gozdička po cesti je pravkar zavil, naravnost Franku na pet.

“Dober dan, Frank! Težko glavo imas da se ti skoraj valja po tleh. Po kakšnih mislih ti brodijo možgani?”

Frank je obstal in se okoli ozrl. Sama sta bila.

“Matevž, prečudno se pletejo naše reči. Župnik me pošilja okrog, da sejo prekličem.”

“Sejo? Nocojšnjo sejo cerkvenega odbora?”

“Nocojšnjo sejo, Matevž!”

Matevžu so misli zastale. Iskal je, kako naj jih spravi v tek.

“Kaj mu je zopet planilo v glavo? Ali se je zgodilo kaj nepričakovanega?”

“Ne da bi vedel. Od nekje mu je moralno na uho, da mislimo reči močno besedo zavoljo nove cerkve.”

“In zato je . . .?”

“Da, ravno zato. Povem ti, Matevž, nekaj je narobe nekje. Jaz ne razumem. Stopim okoli, da vsakemu posebej vabilo prekličem, potem bom odstopil od tajniške službe. Sami se zmenite.”

Matevž je pomolčal.

“Frank, stopim s teboj. In rečem ti eno: seja ostane! Če je pri župniku ni, vas vse k sebi povabim. In prvega tebe!”

Frank je z rameni skomiznil in besede ni črhnihil. Molče sta šla od hiše do hiše.

In res se je seja vršila. Bila je velika. Namesto sedem mož jih je dvajset prišlo. Drug je drugega vabil. Največji poborniki za novo cerkev so bili med njimi.

Matevž je bil za predsednika, od vseh izvoljen molče.

“Možje, do neke odločitve mora priti ta reč. Po vsem katoliškem svetu veljajo drugačna načela kot pri našem dušnem pastirju. Vsi veste, da je prečudno dober duhovnik. V tej reči si je pa nekaj v glavo zabil, da mu ne zlepa ne zgrda ne spraviš iz nje. Ne bom vam razlagal potrebe nove cerkve, saj jo dobro poznate kot jaz. Če noče pastir, naj se zganejo ovce. In zganejo tako, da bo nekaj veljalo. Jaz vam na kratko povem: Matevž se bo k pari v sosednjem mestu zapisal. Kdor noče več v tej naši podrtiji moliti, naj stopi z meno!”

Zganili so se na stolih in se po sosedih ozrli.

“Podpora!”

Bil je glas zavaljenega moža in še par se jih je oglasilo za njim

“Prosim besede!”

Majhen možiček je stopil na noge in preudarno pogledal.

“Možje, jaz pa mislim, da bi do škofa stopili. On je naš višji pastir. Sodim, da ne smemo na pot prehitre obsodbe. Poskusimo vse, kar je storiti mogoče. Naš župnik je vendarle mož, da mu je težko enakega najti. Res, v tej reči ga ne razumem, kot ga ne razumete vi. Naj škof odloči med nami!”

“Podpora, podpora, podpora!”

Matevž je bil vidno poparjen . . .

“Ne bom reklo, možje, da ni pametna misel. Če mislite . . . Z eno besedo, kaj pravite drugi?”

Za hip je bilo vse tiho.

“Nekaj bi vprašal, možje.”

“Ignac bo eno povedal,” je planil Matevž.

“Tako bom dejal. Ali prav za prav vemo, kaj naj rečemo škofu? Ali smo si do kraja na jasnem, zakaj je bila nocojšnja seja odbita? Naj bi nam Frank porazložil, kaj mu je župnik dejal.”

Matevž se je ozrl na Franka.

“Saj res. Naj Frank poda poročilo.”

Obotavljal se je Frank, pa je le stopil na noge.

“Možje, naj Bog vse skupaj razume. Tako

lepo govoril Father Sam, da ti je hitro mehko pri sreču. O dušah in srcih, o srcih in dušah. Pravi, da premalo storimo za duše. Cerkev da hočemo sebi na čast, Boga pa da nimamo v mislih. Jaz že ves večer te besede premetavam po glavi, pa še nisem dognal, kako naj jih skupaj postavim. Strinjam se z misljijo, da bi do škofa stopili.

“Podpora!”

Matevž je razgret poprijel za besedo.

“Sebi na čast da hočemo cerkev! Komu bo pa v čast, ko se nam sedanja cerkev nad glavo sesede? Ne nam, ne Bogu!”

Smeht je zaplesal po sobi.

“Fajmoštru . . .” je sikhnil nekdo.

Zivahen mož se je dvignil.

“Možje, predaleč ženete stvar. Naša cerkev ne kaže, da bi se hotela sesesti. Kaj pa, ko bi pustili vse skupaj pri miru? Trideset let je minilo . . .”

“Skopuh govoril!”

“Trideset let te poznamo . . .”

“Stiskaš ko preša . . .”

Možakar je sedel, Matevž se je dvignil.

“Ne tako, prijatelji moji! Ne obmetavajmo se! To pa rečem: kdor ni z nami, je zoper nas. Kdor misli zoper novo cerkev kaj reči, mu lahko noč voščim in z lučjo na cesto posvetim. Zmerjal pa nikogar ne bom.”

“Podpora, podpora, podpora!”

“Da smo za novo cerkev prav vsi, je desetkrat pribito. Vrnimo se k vprašanju nazaj, če nam kaže do škofa.”

Mali preudarni možiček se je spet dvignil.

“Sem rekel in rečem še enkrat, do škofa nam treba. Razložimo pošteno in stvari bodo same prav stekle. Tožili ne bom, prositi ni greh. Sprejmite moj predlog in pri tem naj ostane.”

“Moška beseda!”

“Ta ve, kaj govoril!”

“Ubogajmo ga!”

Nastala je nova vrzel, ki je Matevža zvala k besedi.

“Do škofa, je rekel. Ne bom ugovarjal. Škof bo pa baral, kje je denar. Vem, ni ga, ker nas ne vprašajo zanj. Ljudstvo je voljno, ali gotovine nimamo nič. Kaj če bi prej stopili okrog in podpisov nabrali? Toliko jaz, toliko ti, toliko tretji in tako dalje. Kaj se vam zdi?”

“Podpišem! Moj je veliki zvon!”

“Moj je prvi za njim!”

“Moja je ura v novem zvoniku!”

“Veliki oltar kar meni zapiši!”

“Orglje prevzamem in moja žlahta z menoj!”

“Ves les za klopi iz mojega kupa!”

Franku se je v glavi vrtele. Ni razločil nadaljnjih vzklikov. Drug preko drugega so se lovili. Videl je v duhu, kako se župnik pomenljivo našmiha: “Kaj sem bil rekel — sebi na čast, moji dragi . . .”

Čakal je Frank na konec obljud in se krepko oglasil:

“Sto dolarjev za fundament, sto za zidove, za streho še sto!”

Preudarni možiček je razumel. Prevplil je Franka:

“Žeblje pa vse meni pustite!”

Smeht je planil med sejo. Matevž je miril.

“Pamet, možje! Ne smešite resnih reči! To je pa res, da ne bom pri zvonovih in uri pričeli. Najprej zidovje in streho, potem pride ostalo na vrsto. Nekaj tisočakov moramo skupaj imeti, vsaj obljuhljeni morajo biti, drugače pustite škofa pri miru.”

“In fajmoštra”, je dostavil “skopuh”.

“Tebe najprej!” je sikhnil Matevž.

Frank je spet župnika slišal: “. . . in potem bom o denarju in spet o denarju govoril...”

Zabolelo ga je. Povzel je besedo.

“Možje, sem dejal, da odstopim. Pa bom popravil besedo. Ostanem. Predlagam pa tole: Z Matevžem bom stopil okoli. Če dobiva podpisov za desetkrat po tisoč, bom rekel, le dajmo do škofa. Če ne, bom z župnikom držal. Nekje mora biti misel, ki bo nam vsem pot pokazala. Če je sami ne moremo najti, naj jo župnik pokaže.”

“Škof bo z nami potegnil, stavim stotak.”

“Čemu bi ga stavil? Sem ga položi! Za novo cerkev ga daj!”

“Daš svojega zraven?”

“Nimam ga s sabo. Frank ga bo že na pragu moje hiše dobil.”

“To je beseda in pol!”

“Pri nas mu bo že skozi okno priletel.”

“Jaz mu prihranim korake. Frank, ali ga vidiš? Naravnost iz mojega žepa! Vzemi in piši!”

Frank je začel in ni malo napisal. Stotak

je bil res v gotovini en sam, na papirju pa več. Še "skopuh" se je ogrel in odrnil petak. "Na račun," je dejal.

Matevž je sejo zaključil.

"Možje, nocoj sem ponosen na vas. Morebiti smo par neumnih razdrli, ali kar smo storili, je pametno padlo. Čast naj vam bo. Fundament je postavljen, vse drugo še pride. S Frankom bova storila možato dolžnost. Prihodnja seja je danes teden zvečer. Povabim vas vse. Boste slišali o najinjih uspehih. Lahko noč za nocoj!"

Razšli so se, zadovoljni vsevprek.

(Dalje prihodnjič.)

Zopet v Bessemer!

P. Bernard.

AMPAK to pot samo na papirju, ne zares. Pot bo pa dolga, mnogo daljša ko zadnjič. Začela se bo — ne v Lemontu, ampak v Kamniku pod Starim Gradom tam na lepem Gorenjskem. In brez uvoda se bo začela, boste že sami razvideli, zakaj bo taka. Kar začnimo: Sto-paj!

V Kamniku smo pred nekako 15 leti začeli ob nedeljah "kratko mašo" s petminutno pridigo. Zdi se mi, da sem jo največkrat jaz imel. Veliko ljudi je prihajalo k tisti maši in cerkev je bila polna, to se pravi, prav lahko bi bila polna. V resnici je pa bil tik pred obhajilno mizo velik polkrog popolnoma praznega prostora, od srede cerkve tja do vrat so se pa ljudje drenjali kot žveplenke v škatljici. Še vse večji drenj je pa bil na tistem hodniku med samostanom in cerkvijo, odkoder se ni nikamor videlo, najmanj pa na oltar.

Velkokrat sem ljudi opozarjal na to veliko nerodnost, pa mislim, da bi si bil prej jezik izbrusil kot svoje pobožne vernike izpreobrnil. In ko sem prišel z mašo tja do blizu zadnjega evangelija, je bil tisti hodnik že ves izpraznjen, tako so mi pravili drugi, videl itak nisem. In preden sem prebral zadnji evangelij, je bila tudi cerkev do malega prazna.

Nekoč sem šel iz Kamnika zgodaj v nedeljo peš na Limbarsko goro. Med šesto mašo sem bil že pri farni cerkvi na Brdu blizu Lukovice. V cerkvi so ravno utihnile orglje in začelo se je povzdigovanje. Pred cerkvijo je

pa stala in deloma sedela na pokopališčni ograji gruča fantov. Nekateri so imeli klobuke na glavi in so se pogovarjali. Ko sem prišel mimo, so se nekateri odkrili in rekli: Hvaljen Jezus . . . Počakal sem, da je minilo povzdigovanje, potem sem stopil bliže in jim naredil pridigo. Kakšna je bila, ne bom pravil. To pa vem, da sem komaj izpregovoril nekaj stavkov, pa sem bil — sam. Drug za drugim so se zmuznili izpred mene nekam tja za cerkev.

Iz Kamnika sem hodil maševat tudi v neko grajsko kapelo in pot me je vodila mimo Dobu pri Domžalah. Tudi tam sem večkrat vi del, kako so fantje in moški stali pred cerkvijo med tem, ko je bila v cerkvi služba božja.

Ko sem prišel v Ameriko, sem hitro videl, da je tukaj glede teh reči vse drugače. Močno sem bil tega vesel in še danes se mi zdi, če bi šel nazaj v "stari kraj", bi me najbolj skrbelo, kako bom prenesel tiste "lepe" navade fantov in mož pri službi božji ob nedeljah . . .

Toda tudi v Ameriki ni povsod brez nerodnosti v takih rečeh. Tudi tu se dobe slovenske župnije, da bi človek rad obstal mimo grede in naredil posebno pridigo kakor tam na Brdu pri Lukovici. Res je, da se po mojih mislih nikjer ljudje ne nabirajo pred cerkvijo — če izvzamem razne "bogaboječe" socialiste, ki "hodijo" na pogrebne maše sedeč v avtomobilih pred cerkvijo — kdor ne misli iti k maši, rajši doma ostane.

Nekaj drugega se pa tudi tukaj najde. Namreč da ne čakajo konca maše, ampak jo že pred zadnjim blagoslovom ali vsaj takoj po njem uberejo iz cerkve kot bi padel mednje plamen izpred oltarja. Ko sem zapisal te besede, mi je prišlo na misel par naših župnij, kjer sem na lastne oči take reči z nejevoljo opazoval in skušal zboljšati — z večjim ali manjšim uspehom. Seveda ne bom tistih župnij tu z imenom navedel, ker niso tako daleč kot Kamnik in Brdo in Dob . . . Tudi nočem, da bi naš list izgubil v prihodnjih tednih par sto naročnikov . . .

Vem pa prav dobro, da sem moral v neki župniji pred zadnjim blagoslovom prenehati z mašo in povedati ljudem, da sem še pri oltarju in da naj pogledajo, kdaj me bo vzela zakristija, potem naj šele tudi nje vzamejo cerkvena vrata . . .

Še druge župnije v Ameriki imam v mislih,

v katerih sem imel opraviti s takimi rečmi. Pa sem samo tisto omenil, v kateri se mi je zdelelo to delo najbolj trdo. Nehote mi pa sili v misli še ena fara, ki bo brž zamerila, če bo kdo samo zašepetal, da nima najlepše cerkve, toda prav iz tiste lepe cerkve se faranom tako mudi, da duhovnik zadnji blagoslov daje skoraj samim — klopom . . .

Pred nekaj leti sem par nedelj zopet maševal v starem kraju in sicer na Dobrovi in enkrat pri podružnici v Gaberju. V obeh krajih sem stopil pred pridigo pred cerkev in imel dosti opraviti, preden sem vsaj nekatere "vernike" spravil v cerkev . . .

Tako je torej tam najbrž še sedaj in to je nekaj tako žalostnega, da bi bilo treba o tem bolj razmišljati kot o marsičem drugem. Naj povem, da je bilo ob času priprav za zadnji evharistični kongres meni na mislih tole: Če bi se kongres zavzel samo za odpravo te napake naših ljudi, bi imel silen pomen za katoliški preporod slovenskega naroda. In naj mi kdo še tolkokrat reče, da prečno gledam — ne verjamem mu!

Zdaj pa po teh dolgih ovinkih res gremo — v Bessemer v cerkev sv. Antona. Poprej pa nekaj strani preskočimo, da ne bo ta članek izgledal predolg.

(Nadaljevanje na strani 26.)

Baraga v vlogi cenzorja

P. Hugo.

VPOROČILU Leopoldinski družbi dne 5. nov. 1845 piše Fr. Pirc med drugim, da je tisto zimo prej priredil za tisk svoj indijanski "Veliki katekizem". Zanimalo me je, kakšna je bila nadaljnja usoda tega katekizma. Ali je res izšel ali ne? In če ne, kje je zdaj rokopis? To mi je bilo kmalu jasno, da v tisku ni izšel. Kajti nobeno bibliografsko delo ga ne navaja. Odprt sta ostali drugi dve vprašanji: Zakaj ni izšel? In: Kje je zdaj izvirnik? Na prvo sem že našel odgovor. Na drugo je bilo vse dosedanje popraševanje brezuspešno.

Da ni izšel, je preprečil Baraga kot cenzor. Pirc ga je seveda poslal v Detroit na ško-

fijo, da ga pregleda in da dovoljenje za natisk, če bo odobren. Ker pa škof P. P. Lefevre ni bil več indijanščine, in tudi ne kdo drug okrog njega, ga je poslal v oceno Baragi, najboljšemu veščaku v indijanščini in katehizaciji Indijancev. Baraga ga je pa izvrgel. V francoskem pismu iz L'Anse-a dne 18. jul. 1847 je izrekel o njem sledečo sodbo:

"Kar se tiče katekizma Mr. Pirca, menim, da bi bilo brez koristi, če bi ga dali v tisk. In to iz sledečih razlogov:

1. Je predolg, da bi mogel služiti šolam za otroke. Pa tudi odraslim bi ne koristil mnogo, ker je preobširen in na mnogih mestih za divjake premalo razumljiv.

2. Stroški za natis in vezavo bi znašali najmanj \$600; korist, ki bi jo rodil, ne bi odtehtala stroškov.

3. Pisan je v otavščini; čipevci bi ne pridobili veliko ž njim; Otavci bolje razumejo čipevčino kot čipevci otavščino; čipevčina je pri divjakih bolj upoštevana kot otavščina.

4. Sem pregledal njegov rokopis; za take, ki razumejo jezik, je še dosti razločno pisan. Toda stavcem, ki ne razumejo besedice, bi delal take preglavice, da bi jim delo šlo le počasi od rok in bi naredili nešteto napak.

5. Resnica je, da katekizem ne vsebuje nikakih dogmatičnih zmot (v kolikor sem ga prebral) in je z gotovega stališča dober. Pač pa mrgoli v njem jezikovnih napak, ki mestoma kvarijo smisel. Če k tem dodenemo še tiskovne pomote, bo katekizem tako poln napak, da sploh ne bo razumljiv. Iz skušnje vem, kako težko je v indijanščini kaj tiskati. Mr. Pirc, ki še ni ničesar izdal v indijanščini in je že malo prestar, ne bo mogel prirediti niti približno korektne izdaje."

Kajpada, škof na to strokovnjaško Barago izjavo Pircu ni dal dovoljenja za natisk. Gotovo pa mu je rokopis vrnil. Kam je pozneje prešel z raznimi drugimi Pirčevimi rokopisi, kdo ve? Preden je odšel Pirc za stalno v domovino, je priredil še neko drugo delo za tisk: "Knjigo zmernosti". Ž njo je hotel praviti tla za bratovščino istega imena, na katere ustanovitev je že dolgo mislil. Za ta rokopis se zelo zanimajo naša tukajšnja "Zgodovinska društva". A tudi ta je brez sledu izginil.

Poznam Johano s Hriba

Micka iz Vasi.

O sem brala v Ave Mariji lep popis romanja z marelo, ki ga je tako spretno napisala Johana s Hriba, sem se tudi jaz zamislila nazaj v mladostna leta. Prišlo mi je na misel, kako mi je ravno ta Johana s Hriba naredila belo obleko za praznik sv. Rešnjega Telesa, ko sem bila stara sedem let. S tisto obleko sem korakala v procesiji in ne da se povedati, kako sem bila vesela in zadovoljna, saj moje otroško srce ni poznalo nobenih težav. Spomini na procesije in druge verske obrede so gotovo najlepši iz mojih mladostnih let.

Tista Johanina obleka pa le ni bila taka, da bi ne napravljala nobenih sitnosti in skrbi mojemu mlademu srcu. Bilo je pa tako. Jaz sem rasla in rasla, bela obleka pa ni hotela rasti z menoj. Vendar sem jo nosila ob raznih prilikah prav do svojega 14. leta. Da je bilo to mogoče, so seveda morali moja mati na pomoč. Vsako leto so nemreč premerili mene in mojo obleko, potem so pa obleko toliko podaljšali, da je bila za mojo postavo pravšna. Včasih sem se že bala, da bodo lepega dne rekli: Veš kaj, Micka, zdaj pa obleke ne morem več podaljšati, treba je, da tebe skrajšam. Vendar se to ni zgodilo. So morali biti moja mati precej velika umetnica, da so lahko obleko kar naprej podaljševali.

Ko sem bila 14 let stara, sem se tudi jaz začela učiti šivati. Mati so plačevali zame en goldinar na mesec. Da so to mogli, so hodili delat k raznim ljudem in so nekoliko zaslужili.

In kdo je bila moja šivalna učiteljica? Nobena druga ko tista Francka, ki je v Johaniinem romanju z marelo — jokala! Bila je pa zelo dobra dekle. Učila je več deklet, da si je na ta način delela življenje. Vedno se je s hvaležnostjo spominjam. Kadar je videla na nas kaj napačnega, nas je vedno z lepo besedo posvarila, da smo si njene besede rade k srcu vzele.

Spominjam se tudi, da je Johana s Hriba že v tistih časih prihajala k Francki na obisk. Bili sta veliki prijateljici. Tudi Ivanka in Miči, ki sta omenjeni v onem romanju, sem poznala. Ne pa tistega Luke, ki je tudi romal.

Dobro so ga pa poznali moja mati, ker sta v mladih letih skupaj pela na koru.

Ali mladostna leta, hitro minejo in puste za seboj samo lepe spomine. Tudi naša mladost je kmalu vzela slovo. Kakor je bilo tudi lepo v mili domovini, začele smo spoznavati, da tam ne bo dosti kruha za vše. In tako je prišlo, da se je Johana s Hriba odpravila v Ameriko. In ni bilo dolgo, ko je šla tudi Micka iz Vasi . . .

Zdaj bom preskočila dolga leta in povedala, kako sva se letos srečali s to našo Johano s Hriba. Bilo je na amerikanski Sveti Gori ali kakor tukaj pravimo: Holy Hill.

Ko smo stopali v grič, sem naenkrat zapazila, kako jo blizu mene Johana maha navkreber, pa nič ni imela marele s seboj. V mislih sem ponavljala vse, kar se je bralo v Ave Mariji od tistega romanja z marelo, in prav prijetno mi je bilo pri srcu. Kraj je bil tako lep kot ga v Ameriki še nisem videla. Tudi cerkev na vrhu "Svete Gore" je zelo lepa. Prav z luhkoto sem molila in pri Mariji sem bila kakor doma. Med opravilom v cerkvi sem tudi na Johano popolnoma pozabila.

Ko smo pa vse opravili v cerkvi, sem šla z drugimi vred nazaj k našim busom pod hribom. In spet zagledam Johano, kako stopa v restavrant. Tudi jaz sem zavila tja, ker človek le ostane človek in tudi na božji poti je treba kakšnega prigrizka. Ko me Johana zagleda, me pokliče, da naj sedem zraven nje.

"Povej sedaj, kako se ti je dopadlo na božji poti."

"O, zelo lepo je bilo, jaz bom šla še enkrat na grič."

"Ali res? O, kako si srečna, da te noge še tako dobro nosijo. Jaz pa ne morem več."

"Škoda. Zakaj pa nisi marele s seboj vzela?"

"Beži no, kaj bi z marelo! Je tudi vsa polomljena. Saj se z busom peljemo, ni treba na marelo misliti."

"Z busom, seveda! Saj v starem kraju se pa niste in takrat je marela kaj prav prišla."

Nagajivo sem se smejala in Johana je zčudeno gledala.

"Ali si bila tudi ti kdaj na Sveti Gori pri Gorici?

"Žal, nikoli nisem bila tako srečna. Zakaj me pa niste vzele s seboj, da bi še jaz romala

z marelo in šla bosa na božjo pot . . .”

Ob teh besedah je Johana spoznala, da dobro vem, kdo je tisto pisal, in ni skušala nič tajiti. Saj bi ji tudi nič ne pomagalo. To pa rečem, da se njeno pisanje prav prijetno bere. Johana, le še kaj takega!

Večni pokoj njegovi duši!

MSG. MATIJA BILBAN

je po dolgi in zelo mučni bolezni umrl v Duluthu, Minn. Z njim je izgubila slovenska duhovština v Ameriki enega svojih markantnih predstavnikov, njegova župnija na Gilbertu, Minn. pa skrbnega dušnega pastirja. Naj mu Bog obilno povrne veliko delo v svojem vinogradu!

Sestre poročajo

Tako težko pričakovani božični prazniki so se poslovili in le njih milosti in lepi spomini nam ostanejo za bodočnost. In kako smo jih obhajače? Nad vse lepo in prisrčno. Le nekaj, kar si tako radi predstavljamo okrog betlehemskega hlevčka smo pogrešale, in to je sneg.

V naši mali, lepo okrašeni kapelici, je bila slovesna polnočica, ko jo je daroval č. p. Hugo ob asistenci treh bodočih Gospovih duhovnikov. Na božični dan smo imeli še dve sv. maši, popoldne pa pete litanije in blagoslov, prav kakor pri kaki fari.

Pri jaslicah nikakor nismo pozabili naših dragih dobrotnikov. Prosile smo božje Dete, naj stotero poplača vsem, ki nam radi Njegovega imena kaj dobrega store.

Sledеči so se nas spomnili s svojimi darovi v zadnjih par mesecih.

Mary Barle darovala \$15.

Po \$10: Mr. Košnik, Mr. Urh, William Toplikar, Josephine Ponikvar.

Po \$9: Mr. Max Omrzel.

Po \$5: Anton Leskovec, Mrs. Kobal, Mr Sever, družina Starc.

Po \$2: Mr. Dolčič, Mrs. Stepanich, Mr. Hrastar, Mary Svete.

Po \$1: Mrs. Zapčič, Katarina Bajuk, Mrs. Perko, Mrs. Toplak, Mrs. Spilak, Mary Snežič, Mrs. Ramovš, Louis Kraus, Kristina Filipič, Mr. Trinko, Mary Janesh in Tony Ferk.

DEKLETOM NA SRCE.

Vzvišen je redovni stan in blagor onemu, ki ostane v njem zvest do konca. To naj si vzame k srcu tisto dekle, ki se čuti poklicano, da bi v samostanu služila Bogu in skrbela za svojo dušo.

V redu slovenskih šolskih sester imate tudi priložnost, delovati v prid tukajšnje slovenske in hrvatske mladine. Sprejemajo se dekleta v naš red od šestnajstega do tridesetega leta.

Sisters of St. Francis
Mount Assisi Convent
Lemont, Ill.

ENGLISH AVE MARIA

Associate Editor—Rev. Fr. Leonard

Washington's Farewell

Elizabeth Kellens

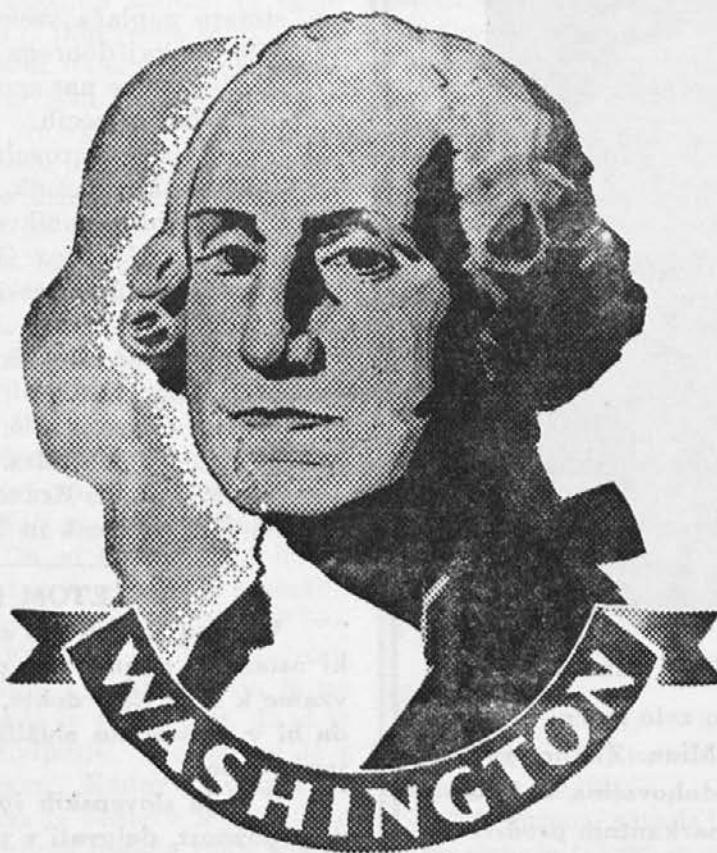
When Washington had completed his two terms of office, he was unalterably fixed in his resolution to go back to private life. The reasons which had induced him to accept the Presidency against his inclination were no longer forcible. The government was established. No man any longer had it in his power greatly to help or greatly to hurt the people. Moreover, he was weary of public life. He was tired of standing up and being pelleted with mud by all sorts of obscure people; of listening to the endless bickerings of public men about him. For more than twenty years he had really been at the head of the nation. Now he meant to go back to his farm. But before he went he had it in him to say one word to his countrymen.

That Washington should write his famous "Farewell Address to the People of the United States," indicates how accurately he understood his position. He was a great man, a splendid

figure in history, and he knew it. But he was too great to be vain of his distinction. He was not too great to use even his distinction for the benefit of his country. He knew perfectly well that any speech which he might make when he retired from office would be listened to as no other political paper was ever listened to by a people and he determined to gather into his "Farewell Address" the weightiest judgment which he could pronounce, as summing up the result of his long study and observation of public affairs.

The Address is so full of sound political wisdom that it should be read by everyone in the land on the 22nd. of February. In it the large-minded Washington speaks, thinking of the whole country, and pouring into his words the ripe and full judgment of a man whose one thought in his life has been to serve his country faithfully.

The observance of Washington's birthday began in a quiet way during Washington's life-

time. But it became more general after his death.

The day before he was to leave office, Washington gave a farewell dinner to various well-known, eminent men, including the new President, John Adams. That night as he moved toward the door to leave for his home, there was a rush of people toward him. The people followed him to the door of his home cheering him all the way. Tears stood in his eyes, his face was pale and grave,—he raised his hand—but he could not trust himself to speak.

In the evening of Saturday, December 14, 1799, Washington died, "the man, first in war, first in peace and first in the hearts of his fellow citizens."

A Letter to Edward

Dear Edward:

Well, well, Edward here we are in 1937. I just do hope everything you attempt in this year shall meet with success.

Oh, yes! Many thanks for your letter and Christmas Greetings. Which reminds me of the problem you asked to be solved for you. Yes, Edward, I also read where "Mary Fabler" came out in true Darwinian style (Of course Darwin at least does some thinking!) and said in her Chritmas article: **"Do not take Christmas seriously, it serves merely as another holiday . . . it becomes a waste of time and energy."**

Well, Edward, Mary Fabler answers herself. How? Well in her poem: *Christmas* 1936, she has the following:

"A Very Few:

Oh, dear, this maddening run-around—let's put a stop to it. This pretense of free-giving for sane people is unfit!

Echo:

Have you no Christmas spirit? Don't you observe this day? **You must be 'teched' or queer or dumb, or this you would not say?"**

There you are Edward in plain language you have Mary Fabler stating that a person must be "teched or dumb" who dares berate

the spirit which pervades at the season of Christmas. But this same Mary Fabler states that Christmas is not to be taken seriously, that it is merely a waste of time. Yes, Mary Fabler, "you must be 'teched' or queer or dumb, or this you would not say." Your conclusion was correct, Edward.

Say, Edward, did you notice where Mary Fabler in that same article makes mention of the fact that Christmas has nothing to do with the birth of Christ, that Christmas is nothing else than a pagan festival! Oh, it is nothing to get excited about. It is as old as the hills, this charge against the Church. I do not intend to go into a long-winded speech in this regard. But permit me to quote in reply a few paragraphs from that worthy author, G. K. Chesterton, anent this statement.

" . . . People will probably tell you today that Christmas is really a pagan festival; because many traditional features of it were taken from pagans. What they do not seem to see is that, insofar as this is in any sense true, it only proves that the ancient pagans were much more sensible than the modern pagans.

"The old pagans knew that such a ritual must be old, that it must be religious . . . and in its own queer way revolutionary; exalting the humble or putting down the mighty from their seat.

"Now the reason why Christianity found it easy to absorb these pagan customs is that they were in this way almost Christian customs. The man who does not see that the Saturnalia was almost Christian is a man who has never read the "Magnificat." (Take note Mary Fabler!).

"It is no controversial point against the Christians that they felt they could take up and continue such traditions among the pagans; it only shows that the Christians knew a Christian thing when they saw it."

Oh yes, Edward, Mary Fabler says in one place of her article that Christmas is "nothing else than a time for more business," an event kept up for the sake of tradesmen. Here is what Chesterton says to this:

"If the complaint contains the truth, it is

not to the disadvantage of the old tradition; but rather to the disadvantage of the recent revolutionists. It is strangely forgotten that it was radicals and reformers who set up the capitalism they now desire to pull down. It was done, if not by the Socialists, certainly by revolutionists, in the sense of extreme pioneers of progress.

"But under all names, he is always exactly what the old pagans and Christians would have called a profane person. He does not understand Christmas; he does not even understand the Saturnalia."

We could go into other statements made

in the article but since they are all more or less contingent upon what was already stated above we can dispense with their refutation. You know Edward, Mary Fabler ought to regard her own Christmas article and after reading it she could say with all truth; "Yes, Mary, you must be 'teched' or queer or dumb, or you never would have said such things'!"

So you see Edward that perhaps after all: "Maybe it isn't all so funny!"

With best wishes to you,

I remain,

Yours truly,

Dranoel.

Catholicism And Communism

Margaret Schiffler

The century of Communism is the twentieth century. The kingdom of satan has in innumerable ways attempted to conquer the Kingdom of Christ. It remains for us Catholics and Christian civilization to yet witness during this era some of the worse plans of the Communists. We have the outright teaching of the Communists denying the very existence of God; negating man's dependence upon God; disavowing that man as a creature is dependent upon His Creator. In a word, Communism ignores that there is an eternal yearning in the heart and soul of man to worship a deity, the true God, Creator and Father of the entire human race. Communism and Christianity are opposed to each other as fire and water.

Communism today readily regards the Church of Christ, the Catholic Church, to be the only force that is capable of holding back the communistic plan. Communistic propaganda today is leaving nothing undone to uproot from the minds and hearts of the human race the belief in the teachings and doctrines of Christ. The various strikes which arise every now and then are stirred up by Red propaganda not for the good of the worker but merely to rouse a

revolutionary spirit. Communistic influence is making itself felt in diverse church organizations joining them in order to eventually dominate them. As Browder states: "By going among the religious masses, we are able to bring anti-religious ideas to them." Red propaganda is being seeped into the minds of children and the hearts of students through teachers and lecturers. Anything to effect the overthrow of sane government is employed by Red propagandists.

And in the fact of this, everyone must admit that the Communism is a real danger, a fatal menace to civilization. That is why soldiers are needed who are schooled in the strategy of Christ as armed against the strategy of satan. Soldiers are needed who are aware that Communism is not only a foe but a deadly enemy ready to fight the Church of Christ, the Catholic School and the Catholic family. Soldiers are needed who have courage to spread the Catholic Faith as did the Apostles and the Martyrs of centuries ago. Yes, soldiers, fearless soldiers are needed.

Today Communism has taken many people away from their original faith. It works its

way even to the elementary schools, theatres, department stores, C.C.C. Camps,—and in fact everywhere. It is never satisfied—shall never be satisfied until it attains its goal or is crushed to death.

The objective aim of Communism is the destruction of all religions, the banishment of God from all the hearts and souls of mankind. Communists say: "We do not want to love our neighbor. We want hatred!"

There are about 600,000 members of the

Communists Party in the United States. If left free, unobstructed and unopposed the number shall increase steadily. Karl Marx once stated: "Working-men unite; you have a world to gain and nothing to lose but your chains." The fact is that the working-men should unite against Communism. Why? Because under the rule and despotism of the Red Menace the working-man has everything to lose and nothing to gain but the heavy, cruel chains of demoralizing dictatorship.

This month is Catholic Press month. This month is especially set apart to burn into the Catholic populace the importance of the Catholic Press. There is a woeful amount of indifference, and few thoroughly realize the importance of supporting, of building up, of wielding a strong Catholic Press. Cardinal Moffi of Pisa in an address on the importance of the Catholic Press said to the priests: "You preach on Sunday, but the newspaper preaches every day and every hour. You address the faithful in church, but the newspaper follows them into their homes. You speak for half an hour or an hour and quit, but the newspaper never quits." This should make it plain to all readers that the Catholic Press is of absolute necessity. And these words of Cardinal Moffi should encourage every Catholic to assist in the spread of the Catholic Press.

The French political writer and leader, Charles Montesquieu, once made the statement

- ◆ **Catholic Press Month**
- ◆ **Religion and Politics**
- ◆ **Without Religion Democracy is Dead**
- ◆ **Madam Butterfly and the Daily News**
- ◆ **Sinclair Lewis . . . Voltaire**

that the vital principle of democracy is **virtue**. Accordingly, Congress or Parliament and Constitutions must also be imbued with this principle both being elements of democracy. Without **virtue** the rank and file will never bother about the commonwealth, will never seek to elect **virtuous** representatives. Without **virtue** you have no public opinion but public falsehood; no political convictions; and egoism becomes the principle of action. Virtue is the only guarantee that democracy shall further the common welfare and protect the liberty and rights of the individual.

But . . . religion is the only inexhaustible source of virtue. Leo XIII in addressing the French nation said that every broad-minded individual must admit that the history of every nation attests to the fact that religion and religion alone can create a true social tie; that religion alone can preserve a firm national peace. Cast aside religion and you cast aside virtue, morality. The very idea of morality leans upon truth. The First Truth is God. Do away with God and you are throwing away truth which means disregard for morality. And once morality is no longer preserved in a na-

tion then the very soul of the nation is being stifled.

Without religion democracy is dead. And this for the simple reason that a politician who has no regard for religion is going to work for particular interests and egoistical aims and not for the public welfare. Again, who is faithful to his religious obligations toward his God shall also be faithful in fulfilling his obligations toward his fellow-man. Furthermore, the principle, all power comes from God, is an essential one for the good of a nation. When this truth is forgotten, when public constitutions disregard obligations and duties which bind the countries with God, then begins the decadence of the nation. As long as there is present an anti-Christian element in a government so long shall there exist no freedom, no furthering of the common welfare. Without religion and virtue constitutionalism is but a political falsity.

The Woman's Editor of the Chicago Daily News was running a question-answer contest. One question of the last month was that of Madame Butterfly: "Is it better to lie a little than to be unhappy much?" In plain words the question reads: Can you tell a lie if such a lie meant the saving of a friend's life? Or the saving of a fortune or the like? The editor goes on to ask: "When do you consider a lie justifiable or inevitable, and why?" The answer is: At no time whatsoever! It is the common teaching of the Church that lying in any form is absolutely and intrinsically wrong. It is only natural that this be so. We are endowed with a reasoning faculty by whose means we are able to convey our inner thoughts in an outward manner. It cannot be otherwise than that the outward or external expression should agree with the internal thought. There must be no contradiction. This right order demands. Now the moral order must also be so regulated. A lie is nothing else than changing about the moral order which nature in its law demands be observed between the mind and its external expression. Truthfulness engenders progress in society while lying merely hinders it and procreates mistrust.

The scathing Lewis visited Kansas City, Mo., about two months ago. It was somewhat of a barnstorming trip. Going about giving speeches at dinners and the like. His sarcastic remarks were replete with cross atheism. Here are some "high-lights" of his dinner-talks: As I see you preachers (referring to the Protestant ministers present), believing a lot of theology, you are either morons or hypocrites!" "As I see it Voltaire was a greater man than Jesus Christ ever thought of being!" But the climax of all this rationalistic trend was the words he spoke from the pulpit of one of the Protestant churches. Taking out his watch from his pocket and holding it in his hand he shouted: "Now, if God exists . . . I will give Him one minute to prove it, to strike me dead!"

Sinclair Lewis is of the ilk of Voltaire. But let Lewis recall the words of Voltaire: "After twenty years more all will be over with the Galilean." And twenty years from the day Voltaire spoke these words what happened? Voltaire lay on his death-bed and an eye-witness stated: "If the devil could die before eyes, his end must of necessity resemble that of his disciple Voltaire." Similar will be the experience of those furthering the bungled inventions of modern sophistry. These imagine that they invent something new, when they rehash the garbled phrases of Voltaire, Luther, Calvin, etc. The Church need fear nothing. She will vanquish modern opponents as She has done with her opponents of the past.

THE GREAT JUDGMENT DAY

Angeline Puklavetz

Our friends will gather together again
On Judgment Day—the earth's Amen;
And angel seraphs will hover o'erhead,
While singing songs to risen dead.

And in the midst of them all there shall be
Our Lord, the Judge of all, e'en thee;
And he will judge all the wrong and the right,
And all our deeds of day and night.

In heav'n above, in eternity's dome,
The Just have there a Place, a Home,—
The enthroned God,—to forever adore,
Where they shall be forever more.

CARELESSNESS

I am not much of a mathematician, but
I can add to your troubles,
I can subtract from your earnings,
I can divide your attention,
I can take interest from your work,
I can discount your chances for safety.

THE JUNIOR'S PAGE

Dear Junior Readers and Friends:

Owing to a mistake as to the date for all letters and what have you for the JUNIORS' PAGE we are sorry to say that we put aside the publishing of any material for this month. What we should have on hand at this time we shall hold over for the March issue.

But that you all might be clear on this point for the next issue remember: All letters compositions, stories, etc., all must be in the hands of the JUNIORS' FRIEND no later than FEBRUARY 10. So Juniors, get busy and send your story, your composition or your puzzles NOW if you wish them published in the March issue.

I am sure happy to know that the Juniors are going to do their best to make the JUNIORS' PAGE a 100 per cent perfect page. And from the looks of things it seems that it is going to be just so.

And I know that many an older reader shall be surprised the way the JUNIOR contributions shall roll in and more surprised shall they be when they read the interesting write-ups that you JUNIORS have sent in.

Have you your little bit for the next month's JUNIORS' PAGE all ready to send in? If not, you better sit right down and have it ready by February 10.

Oh yes, be sure to write and tell me how you celebrated Washington Day at school. Greetings to all the JUNIOR READERS,

The Junior Friend.

Dragi Striček:

This is the first time that I am writing in this Catholic Magazine. I don't have much to say, but I am going to tell about my Christmas vacation. My Father is on the Church Committee and he won a turkey on a Card party. We had a very good dinner on Christmas day. We have to say thanks to God because my Father was so lucky. I hope that next time I see a letter in this Magazine from Dorothy Tomsic from Strabane, Pa. Now I am to say a slovenski song: Majhna sem bila, piške sem pasla, piške so kokale, jaz sem pa rasle.

Bertha Usnick, Morgan, Pa.

Dragi Striček:

Za Božič je imela naša šola sv. Štefana lepo preditev. Vsak razred je imel lepo igro na odrui in ljudem se je dopadlo. Osmi razred je imel igro od svete Družine. Na odrui smo imeli Ježuščka, Marijo, Jožefo, angele in pastirje. Sestra Mihuela je meni dala vlogo Marije. Zdaj bom pa prosila Marijo, da Tebi pomaga, ljubi, Striček. Srčen pozdrav.

Theresa Mlakar, Chicago, Ill.

Dragi Striček:

Jaz sem iz šole sv. Družine v Kansas City. Rada sam brala pisma naših otrok. Tudi jaz se podam prvič na Vaš "corner". Bolj slabo slovensko pišem, pa upam, da po drugič že boljše. To Vam povem, da je Miklavž prišel k nam in nam prinesel cel bushel vsega dovolj. Na Božič smo imeli šest sv. maš. Pri vseh so se pele božične pesmi. Bog plačaj sestri Sabini veliko delo. Lepo Vas pozdravljam.

Frances Anžiček.

Dragi Striček:

Jaz sem učenka šole sv. Vida v Clevelandu. Vesela sem bila, ko sem brala pisma otrok. Hodim v šesti razred. Moja učiteljica je sestra Mary Manete, Rev. Fr. Jager so imeli z nami božično igro. Vsi ljudje so bili zadovoljni. Moj oče so rekli, da Vas bomo kmalu prišli obiskat v Lemont. Pa da boste gotovo doma! Prijazno Vas pozdravlja vdana.

Mary Repar.

Dragi Striček:

Sem čitala, da ste se ravnokar vrnili iz Abesinije in da ste pozabili amerikansko govorico. Jaz sem pa skoraj pozabila našo slovenčino, ker sem mlada prišla v to novo domovino. Pa upam, da se bomo razumeli že kako. Prodajala sem knjižice Naša Straža. Dobro je šlo. En večer smo šli ven iz mesta v Avon Park. Tema je bila in psi so nas na ves glas pozdravljali. Vse eno smo prišli srečno do hiš. Enemu možu sem pokazala knjižico, pa je rekel, da ne vidi brez očal. Potem jih je vzel in še enkrat pogledal. In je bil tako vesel, da mi je precej dal denar. Tudi v drugih hišah so radi kupili te podobljive knjižice. Še božičnih sladkorčkov in pomaranč so nam dali zraven. Moram že povedati, da sem imela s seboj dva mlada fantka za "bodyguard." Vsem lepa hvaja, ki so kupili in pomagali. Ker so bili ne dolgo časa nazaj tu pri nas Fr. Bernard, ki so jih naši rojaki spoznali, zdaj vse radi vzamejo, kar pride iz offica v Lemontu. Pozdravljam vse mlade čitatelje v listu Ave Maria in z Bogom, Striček!

Štefka Dolčič, Girard, Ohio.

ZOPET V BESSEMER!

(Nadaljevanje s strani 17.)

V Bessemerju je bil po moji maši blagoslov z Najsvetejšim, ki ga je imel mlad novomašnik Poljak. Ko sem odšel po zadnjem evangeliju v zakristijo, se ni nihče ganil v cerkvi. Oni v klopeh in vsi, ki so stali doli pod korom, so stoje mirno čakali blagoslova. Ministrant je prižgal sveče in potem je stopil duhovnik iz zakristije. Ko je odprl tabernakelj, so vsi pokleknili kakor na povelje.

Ko so pevci odpeli "O salutaris", je duhovnik molil neke molitve v angleškem jeziku, ki meni niso bile znane. Vsa cerkev je molila ž njim. Zavoljo tistih molitev se je blagoslov precej zavlekel. Toda nihče ni odšel.

Po končanem blagoslovu se je duhovnik vrnil v zakristijo, jaz sem pa skozi zakristijska vrata zapazil, da se ljudje v sprednjih klopeh še vedno niso ganili. Stopil sem pred oltar in se ozrl po cerkvi. Ravno so odhajali ven zadnji med tistimi, ki so morali zavoljo pomanjkanja prostora v klopeh ves čas stati ali klečati pod pevskim korom. Zdelenje mi je, da prav počasi odhajajo in takorekoč v parih. Po dva in dva sta skupaj poklekovala, se obrnila in šla.

Klopi so bile pa še vedno polne in niti najz nihče pogledal. Česa čakajo? Takrat zapazim mladega moža, ki je iz ozadja stopil v sredo med zadnji dve klopi. Ne vem, ali je zakašljal ali drugače dal kako znamenje. V tistem hipu sta se obe zadnji klopi dvignili in

vsi so se začeli pomikati proti sredi cerkve. Od leve je izstopil eden, od desne eden, ob klopeh sta oba obenem pokleknila, se obrnila in šla. Potem naslednja dva in tako dalje, dokler nista bili obe klopi prazni.

Potem se je oni mladi mož pomaknil za korak naprej med predzadnji dve klopi in začela se je ista igra. Tako je šlo vse gori do prednjih klopev, dokler so sedeli odrasli. Le otroke v prav prvih klopeh so vzele v roke sestre, ki so čakale, da so vsi odrasli poprej odšli.

Jaz sem stal tam in gledal in — se čudil. Mislit sem pa na Kamnik in še na marsikatero cerkev v "starem kraju" in v Ameriki . . .

Ko je končno tisti mladi mož sam pokleknil in se hotel obrniti, sem mu pomignil in odšel v zakristijo. Tja je prišel takoj za meno.

"Povej mi, prijatelj, kako ti je ime?"

"John Kučič, Father."

"Ali imaš vsako nedeljo tako službo kot danes?"

"Ne vem, kaj mislite . . ."

"Da ljudi takole iz cerkve spravljaš . . ."

"Že precej časa vsako nedeljo."

"Ali je tak red po vseh cerkvah v teh krajih?"

"Tega ne vem, mislim, da ni. Tudi pri nas ni bil. Težko nam je bilo, ko so se ljudje po maši drenjali iz cerkve. Pa smo nekoč na seji to reč pretresali in sklenili, da bo zanaprej tako kot ste danes videli."

John Kučič.

"Na kakšni seji?"

"O, imamo večkrat seje zavoljo cerkve, da se pomenimo in dogovorimo, kar je treba."

"Ali je duhovnik tak red nasvetoval?"

"Ne, Father, saj smo največkrat sami na sejah. Ker nimamo lastnega duhovnika, smo le bolj sami nase navezani. Take reči se kar sami domislimo."

"Ali verjameš, John, da še nikjer na božjem svetu nisem videl kaj tako lepega?"

John se je nasmehnil in skoraj zardel. Seveda se mu je pohvala dopadla. Vprašal sem dalje:

"Ali je šlo težko spočetka?"

"Ne preveč. Kar sklenemo na seji, tega se navadno vsi oprimejo brez godrnjanja. Ni

"Boš že bral, sliko mi daj."

Seveda je ni imel pri sebi in drug drugemu sva se smejava, ko sva zapuščala cerkev. John je trdil, da sploh nima slike, jaz sem pa vztrajal pri svoji zahtevi. Pa sem moral zvečer na Johnov dom in tam smo tako dolgo brskali, da smo sliko našli. Ampak zdaj je John za par let starejši kot na sliki.

Kadar bom pa spet šel v Bessemer, bom vzel s seboj Mr Grdino, da bo slikal ne samo Johna, ampak vse farane prav v tistih trenutkih, ko po maši zapuščajo cerkev. Tako poučnega filma kot bo tisti, še ni videla Amerika, še manj pa stari kraj.

In kadar bom imel tisoč dolarjev preveč,

Bessemerska cerkev okrašena za poročno slovesnost.

šlo takoj tako gladko, ampak zdaj se komaj še kdo izpozabi."

"To je sijajno, John! Daj mi sliko, da jo dam v Ave Marijo, ko bom o tem pisal."

"O čem boste pisali?"

bom poslal Mr. Grdino v Kamnik in na Dobrovo in v Gaberje in še marsikam, da bo pokazal bessemerski film. Vsak, ki ga bo prišel gledat, bo dobil za nagrado enega "kovača". Zdaj pa že veste, kdaj bo tisto . . .

Križem Kraljestva Križa.

P. Hugo.

CHESTERTON o spovedi. — Rajni angleški pisatelj Chesterton je v svojem "Dnevniku" zapisal sledečo sodbo o katoliški spovedi: "Če me kdo vpraša, zakaj sem se oklenil katoliške cerkve, mu ne morem in nikdar ne bom mogel drugače odgovoriti kot: Radi tega, da se rešim greha! Kajti nobene druge vere razen katoliške ni, ki bi si mogla prisvajati pravico, grehe odpuščati. Dosledno temu nauku, ki ga mnogi kar ne morejo pojmiti, Cerkev uči, da enkrat obžalovan in spovedan greh dejansko izgine s sveta in grešnik lahko začne popolnoma novo življenje. Katoličan po dobro opravljeni spovedi zopet svoboden stopa v novo jasno jutro svojih otroških dni. Njegovo oko je zamaknjeno v skrivnostno "kristalno palaco", "ki je v resnici kristalna. On veruje, da je Bog v temni in zatočeni hišici spovednice svojo podobo na njem obnovil. Zopet se mu zdi kot bi mu bilo komaj pet let. Njegova preteklost ga več ne straši, četudi je že siv in ves nadložen. Ni moj namen tu braniti tozadevni cerkevi nauk. Poudarjam le dejstvo, da je ta nauk moje življenje od začetka do konca tako ožaril, kot bi ga ne mogla nobena svetna znanost." — Poskusi še ti s tem pomlajevalnim sredstvom in boš Chestertonu prav dal.

CUDNA poslednja volja. — Nesmrtni pevec Caruso ni bil brez vere, a bil je čudak, kot so umetniki često. Težko bolan je zaobljubil romanje k Materi božji v Pompei, ako ozdravi. Hkrati je obljudil Marijo bogato obdarovati. Zaenkrat je ozdravel in res spolnil oblubo. Ko je priomal v Pompei, je spustil 20.000 lir v nabiračnik. A kmalu potem ga je (2. avg. 1921. v Neaplu) druga bolezen spravila v grob. Če smemo sploh reči: "v grob". noče počivati v grobu pod zemljo, ampak v pov svoji poslednji volji je namreč določil, da sebnem mavzoleju in sarkofagu nad zemljo. Pa še nekaj drugega je odredil. Njegovo dobro balzamirano truplo naj v prozorni stekle-

ni krsti polože na vzvišen katafalk, oblečeno v fino salonsko obleko, s snežno belo srajco in lakastimi čevlji. Vsaka štiri leta ga morajo preobleči v nov frak. Ker je zapustil v tamen 30 milijonov lir, mu to njegovo poslednjo voljo vestno izpolnujejo. Seveda ima njegov "grob" vedno dosti obiskovalcev. Ogromni denarni kapital je moral pustiti drugim, od kapitala časti in slave, ki si ga je tu nagromadil, je hotel še po smrti živeti. Takrat, ko je ta testament pisal, življenja pač še ni gledal v luči večnosti, kjer ne vprašajo po salonskem, ampak svatovskem oblačilu.

ANGLO-KATOLIŠKO gibanje. — Mr. Molku so anglikani in anglo-katoličani isto. Je pač v takih vprašanjih tuje, ne samo po sreču, ampak tudi po umu. Mi vemo, da so anglo-katoličani le neka manjšinska struja v anglikanski cerkvi. In tudi ta struja je razdeljena v dve sekciji. Ena se je zadovoljila s tem, da je sprejela domala vse zunanje obrede katoliške cerkve in misli, da je s tem postala katoliška. Druga pa hoče iti dalje do popolnega zedinjenja z Rimom, do katerega ima še precej korakov. Treba bo priznati papeža kot vrhovnega poglavarja prave Kristusove cerkve. In ne samo to. Anglikanska duhovščina je neveljavno posvečena. Kdor bo hotel prestopiti v katoliško cerkev in postati katoliški duhovnik, bo moral biti po primerni pripravi katoliško posvečen. To pa za oženjene po obstoječem cerkvenem pravu sploh ni mogoče. Kljub vsem tem težavam pa ta sekacija poudarja, da je njen cilj popolno zedinjenje in sicer za kakršnokoli ceno. To je razvidno iz razmotrivanj london-skega kongresa, ki so ga imeli preteklo jesen. Vsi razgovori so izzveneli v tem smislu. Takih, ki z vsemi močmi delajo za to zedinjenje, je med anglikansko duhovščino 1016. Onih, ki s tem gibanjem simpatizirajo, pa 2000. Vseh skupaj, ki se ozirajo proti Rimu kot božjemu središču krščanstva, je četrtnina vse anglikanske duhovščine. Ostali se ne morejo imenovati anglo-katoličani, ampak le angličani.

NOVA španska misija za Ameriko. — Prva španska misija, ki so jo redeči poslali v Ameriko, da snubi njeno javno mnenje za "Ljudsko fronto" in nabira podporo zanjo, je že pre-

cej diskreditirana. Tisti, na katerega so največ zidali, jo je najbolj ob kredit pripravil. To je odpadli frančiškan Sarasola. Mislili so, da bo to za Amerikance najbolj privlačna in uspešna firma. Bi najbrž tudi bila, ko bi ta "junak" ne bil tako hitro razkrinkan. Zdaj je baje došla druga misija, obstoječa iz španske "Mladinske ljudske fronte". Njen namen je, zasnubiti ameriško mladino za špansko "Ljudsko fronto". Ker to skupino tvorijo socialisti in liberalci raznih imen in barv, je jasno, kaj ta delegacija hoče. Lagala bo kot je prva in denar bo vlekla iz ljudi. Kjerkoli se bo pojavila in vabila na predavanja, naj naši ljudje že naprej vedo, za kaj gre.

S ATANIZEM francoskih komunistov. — Kakšnih podlih sredstev se poslužujejo francoski komunisti, da bi Cerkev in duhovščino pri ljudstvu osovražili, nam priča sledeči slučaj: Komunisti v Marseille so svojim propadlim sodrugom in sodružicam nabavili duhovniške in redovniške obleke. V njih vpričarjajo razne javne škandale. Vlačijo se po propadlih mešanih družbah. Obiskujejo najtemnejše nočne lokale. Ko je bil tamkajšnji škof Msg. Dubourg na ta satanizem opozorjen, je izdal javno pismo na svoje vernike, naj ga o vsakem takem laži-duhovniku, redovniku in redovnici takoj obveste, da jih bo sodnijsko zasledoval. Drug slučaj tega satanizma so odkrili v nekem komunističnem "krstnem listu". Na dotični listini je naslikana peklenko grda pošast s križem v roki, ki ga na drobne kosce traga. Spodaj je pa tako besedilo: "Brezbožni delavci Francije in kolonij! Mi podpisani se s tem napram zvezi brezbožnikov Francije in kolonij danes zavezujemo, da bomo tega otroka skrbno čuvali pred vsakim naravnostnim ali nenačinostnim vplivom cerkve ter ga pravljali za razredni boj delavskih mas, katerim pripada." Sledi podpisi očeta, matere in botrov.

V ELIK v življenju, velik ob smrti. — Danes, ko sem to zapisal, se sv. oče Pij XI. še bori za življenje. Kdo ve, če ne bo že mrtev in imel celo že naslednika, ko bote tole brali. Velik je bil v življenju. Visoko je dvignil ugled pa-

peštva. Kadar je on spregovoril, je prisluškal ves svet. Mož ogromnega dela je bil za blagor Cerkve, dokler mu ni izčrpana narava odpovedala. Pa mu se je morala odločno upreti, da se je vdal. Klonilo je le izžeto telo, ne veliki duh. To pričajo njegove izjave: "Kaj hoče Cerkev z bolnim papežem," je dejal. "Če ji ne morem več služiti, je bolje, da umrjem!" Ko so njegovi zvesti po svetu zvedeli, da veliko trpi, so mu sporočili, da molijo za polajšanje njegovih bolečin. A on jim je naročil, naj v ta namen nikar ne molijo, saj bi rad vsaj s trpljenjem služil Cerkvi, če ji že z delom ne more. Tako se srečavajo s smrtjo le vsestransko veliki možje.

K OMUNISTIČNI apostoli med nami. — Iz El Passo, Texas, poročajo, da so tam na delu komunistični apostoli s svojo dobro zamisljeno taktiko. Blizu zavoda misijonskih katehistov v San Jose sta se nekega dne ustavila dva avta. Iz enega je donela lepa španska pesem, igrana po radio. Naenkrat je bilo kaj pada vse polno radovednih otrok okoli njih. Izstopil je možakar in začel otrokom za par pennijev ponujati neki pamflet. Ker so se otroci pomisljali, jim je prigovarjal, da ni v njem nič brezbožnega. Toda pesem, ki je donela iz avta, je ravno nasprotno kazala. Mesto da bi v večjem številu kupili dotični pamflet, so se otroci razbežali, nekateri v katehistovski zavod, drugi domov. Kmalu je bilo jasno, da so komunistični apostoli na delu. Katehisti so se hitro razpršili po vsej naselbini, da bi ljudi opozorili na volkove v ovčji koži. V več hišah so ž njimi skupaj trčili. Po mnogih izbegavanjih je eden katehistu odkrito priznal: "Mi hočemo zatreći vsako vero in vi bote prvi, ki boste šli ž njo v grob!"

Z EDINJENJE cerkva — velika misel. — Tako se je v svojem uradnem glasilu "Russian American Orthodox Church" izrazil chicaško-minneapolski ruski pravoslavni škof Leoncij Turčevič. Prošlo poletje se je udeležil velehradskega kongresa za zedinjenje katoliške in ruske pravoslavne cerkve. Že to dejstvo kaže, da mu mora biti ta ideja simpatična. Tam se je še bolj vnel zanjo. Na Ve-

lehradu je tudi govoril o tem. Njegovo prepričanje je, da je zdaj, ko sta se ateizem in boljševizem zarotila proti celotnemu krščanstvu, čas, da se katoliška in pravoslavna cerkev združita k skupni obrambi proti skupnemu sovražniku. "Katoliški Rim s svojo avtoriteto", tako je poudaril, "ter pravoslavje s svojo idejo skupnosti, naj si podasta roki in skupna fronta bo strnjena." Razveseljivo je, da je teh misli pravoslaven škof. Ni namreč veliko pravoslavnih škofov, ki bi resno mislili na zedinjenje.

S VETOVNI kongres brezbožnikov. — Ta je sklican za 7. februar 1937 v Moskvo. Pričakujejo čez poldrug tisoč delegatov iz pol stotine narodov. Kolikor je bilo doslej javljeno, bodo glavni problemi, o katerih es bo razpravljalo sledeči: 1. Ustanovitev enotne svetovne centrale za propagando brezboštva. 2. Organizacija vseh svetovnih brezbožnih udruženj pod vodstvom ruske brezbožne zveze. 3. Osrednji fond za mednarodno brezbožno propagando. 4. Medsebojno izmenjavanje skušenj pri tej propagandi. 5. Vzajemno finančno podpiranje raznih brezbožnih organizacij. — Tako boljševiki razumejo svojo toliko hvalejano ustavno versko svobodo. Ta svoboda je isto, kot bi vladar rekla: Ne branimo vam imeti denarja, pač pa bomo organizirali in in izšolali tatove in roparje, da ga vam vzamejo . . .

DEJANJA naj govore. — Naš predsednik se je takoj po svoji ponovni izvolitvi napotil v Južno Ameriko. Námen njegovega obiska je bil tesnejša zveza vseh ameriških držav v svrhu prijateljske medsebojne vzajemnosti in solidarnega nastopa proti zunanjim sovražnikom. Kratko: panamerikanizem, kar je končno isto kot: Amerika Amerikancem! Misel sama je že stara. A je bila doslej bolj užigajoča beseda kot dejanje. Zdaj jo je predsednik Roosevelt hotel pretvoriti v dejanje. Kot beremo, je njegova plemenita mirevna akcija našla mnogo odmeva. Celo rdeča Meksika je obljudila brez pridržka sodelovanje. Zanimivo je, da je prav njen delegat na tej medameriški konferenci, Mr. Francisco Castillo Nejera, s poudarkom izjavil, naj ne ostane le pri besedah, kot že tolkokrat, ampak naj slede dej-

nja. Je li mislil na to, da bo morala dejanja najprej Meksika pokazati? Kajti ona se je s svojim kulturnim bojem najbolj oddaljila od ameriškega vzora verske svobode. Glede tega ji je predsednik Roosevelt v svojem pomembnem govoru v Buenos Aires dal zelo fin opomin. Dejal je, da je ozadje vse človeške zgodovine vera, na kateri sloni vsa kultura. Bogotajstvo, ki od časa do časa dvigne glavo, je še vedno in bo vedno prišlo na boben. V naših narodnih konstitucijah je zajamčena verska svoboda. In ta nujno prepostavlja vero v Boga. Upamo, da je rdeča Meksika to razumela. In zdaj bi radi videli njena dejanja.

KAJ je naša naloga. — Komunistično valovanje se je razlilo že po vsem svetu. Za seboj pušča le razdejanje. Kaj naj storimo spričo grozeče nevarnosti? S tem vprašanjem se bavi Abbe Moisson v pariškem "Katoliškem življenju". In odgovarja: "Se naj li poleg pota vsedemo in jokamo? Ali naj topo vdano čakamo, kdaj bo zažigal nad našo glabo kol, da nas pobije in uniči? Ne! Ampak zavedati se moramo, da smo kristjani. Krščanstvo pa ni samo kak dežnik za deževne dni. Danes biti kristjan v pravem in polnem pomenu besede, ni šala. Kljub temu ni tako težko in nečastno kot biti moderni pogon. Le eno uspešno sredstvo proti preteči nevarnosti je — stoprocentno krščanstvo. Danes se pravi: Ali biti svetnik, ali nič! Le svetniki se bodo zmagovalno sprijeli z rdečim Antikristom. Vse drugo bo pohojeno!"

V Ljubljani se takole imajo.

Kotiček

lemonških
klerikov

KRST PRI SAVICI.

Predgovor.

A mesec smo kleriki spisali za vas nekaj drugačnega. Bilo je tako. V šolski slovenski uri smo študirali in brali slovenske klasične pisatelje. Ko smo prišli do Prešerna, smo našli eno delo, ki se nam je zdele posebno dobro. To je velika pripovedna pesem "Krst pri Savici". Zložena je v klasični obliki in nam se je zdela zelo zanimiva. Ko smo jo prebrali in potem v svojih besedah v šoli pripovedovali, nam je svetoval naš učitelj, da naj vsak izmed nas vzame nekaj kitic iz te Prešernove pesmi in vsi skupaj naj jo spisemo v povest. To smo res napravili in sedaj bo ta povest tukaj natisnjena. Upam, da bo zelo zanimiva za vse, še bolj za tiste, ki to pesem poznajo.

Fra. Francišek.

Uvod.

Pred stoletji se je koroški vojvoda Valjhun bojeval, da bi se krščanska vera razširila po celem Korotanu in po Kranjskem. Proti njemu se je trdovratno držal Črtomir, poveljnik poganskih Slovencev, in z vso močjo delal za vero prednikov — za Živo, boginjo ljubezni.

Borba je že dolgo trajala. Precej krvi je že zahtevala — ali sita še ni bila.

Končno je moral Črtomir zavoljo velikega števila sovražnikov bežati v Bohinj, v Bistriško dolino. Tam je bila njegova trdnjava, zidana na skalo. Do te trdnjave ga je Valjhun sledil in trdnjavovo oblegal. Črtomir je takoj spoznal, da ni upanja na zmago, razen če Valjhuna nepričakovano naskoči. Zbere torej skupaj junake in jim pove, da namerava še tisto noč sovražnike napasti, ko bodo spali.

A ravno tako je nameraval tudi Valjhun. Na tihem se je bil priplazil do trdnjave v temni noči s svojimi vojaki. Nepričakovano se pa vrata odpro in ven udarijo Črtomirovi vojaki, da bi šli iskat Valjhuna. Pa sedaj ni bilo tre-

ba nobenega iskanja, ker Valjhun je s svojo vojsko stal pred njimi . . .

Začel se je boj — ne boj, "mesarsko klanje!" Vsi neverniki so padli. Valjhun išče Črtomirovo truplo, ali ne najde ga . . .

Fra. Ciril.

Črtomir še živi.

Temna noč je prinesla konec ljutemu boju. Ko je drugo jutro zlato sonce razsvetlilo vso deželo, je vladal mir vsenaokoli. Samo v globoki Bohinjskega jezera so se prepireale morske živali.

Ko je pa legel na zemljo pozen mrak, stope iz njega Črtomirova podoba na jezerski obali. Četudi je bila na zunaj tišina nepretrgana, je divjal v Črtomirovi duši silen boj — obup in samomor sta bila v njegovih mislih. Te misli so ga bile že poprej večkrat trpinčile, a zdaj so še huje begale po njegovi glavi.

Toda neka goljufiva moč ga je držala pred samomorom. Ta moč je bila ljubezen do neke deklice, ki je prebivala v poganskem templju na blejskem otoku. Tja na tisti otok, ki je v najlepši pokrajini cele kranjske dežele, je večkrat veslal Črtomir, ampak ne, da bi častil boginjo Živo, temveč da bi videl njen svečenico Bogomilo, ki je vsak dan odklepala in zaklepala tempeljska vrata.

Bogomila je bila redek vzor lepote. Ne samo po telesu, ampak tudi po duši. Mladenci so se šestnajstletni deklici precej prilizovali, pa niso imeli nobenega vpliva nanjo.

Nekoč je pa Črtomir preplul jezero. Ko je zagledal Bogomilo, se je njegovo srce nenašlo vnebo z ljubeznijo, ki je bila neugasljiva. Bogomila je bila istotako prevzeta z ljubezni, ko je videla Črtomirov pogled. Obraz ji je zablestel od sreče in takoj mu je dala roko.

Celo leto je ta ljubezen gorela na obeh straneh. Celo Staroslav, oče mlade device, je bil z njima vesel in je postal zopet mlad. Vseno je prišel čas ločitve, ko je moral Črtomir na boj, in ta čas je bil čas velikih bolečin.

Fra. Martin.

Še enkrat mora videti Bogomilo.

Na tiste težke dni ločitve se spomni Črtomir sredi svojega temnega obupa. Kako je bilo?

Bogomila ga je bodrila:

"Valjhun prihaja! Ali ne slišiš, kako
trobente pojo? Povsod se vzdigujejo ščiti ve-
re ki si jo prejel od svoje matere in ki sem ji
tudi jaz služabnica. Iti moraš!"

Toda težka, težka je ura ločitve. Bridko
oba jokata in drug drugega ne moreta pustiti.
Tudi oče Staroslav si briše oči in solz ne more
prikriti. Nobene tolažbe nima.

Črtomir je odšel. Zdeleno se mu je, da od-
haja v krvavo smrt, stare vere pa bratom rešiti
ne more. Šel je v boj brez upa zmage.

In res se je tako zgodilo. Sedaj je vse
končano, krog in krog leže krvava trupla, vsi
njegovi tovariši so mrtvi . . .

Črtomir ne vidi pred seboj nič veselega —
v slepi veri si hoče vzeti življenje. Ali nekaj
mu ustavi roko, da ne dvigne meča. Bila je
lepa Bogomila. Njena podoba ga je bila tudi
iz boja izpeljala.

Še enkrat mora videti in pozdraviti tisto
milo podobo. Mora zvedeti, kako je prestala
burne čase in če mu je še zvesto njeno srce. Mo-
rebiti je zmagovalec tudi njo ugrabil — ali je
pa že tudi ona mrtva . . .

Vse to mora zvedeti, preden se loči od
sveta. Toda kako priti do Bogomile?

Fra. Richard.

Ribič privede Bogomilo.

Med tem ko junak misli na Bogomilo in
ugiba, kaj se je že njo zgodilo, privesla po je-
zeru ribič, star Črtomirov znanec. Zagleda
Črtomira in ga povabi v čoln, da ga odpelje v
varnejši kraj.

Črtomir sprejme ponudbo in brž odveslata
na drugi konec jezera. Ribič ustavi čoln, kjer
je gosta senc temnica, in ponudi Črtomiru jesti.
Junak pa prosi ribiča, naj poišče Bogomilo. Da-
mu prstan, ki je samo Bogomili in Staroslavu
znan. Tako bo ribič izpričal, da je res od Čr-
tomira poslan.

Ko ribič odhaja, mu Črtomir še pove, da
bo drugo jutro čakal pri slapu Savice "vese
ali žalostne novice."

Res čaka drugi dan Črtomir pri slapu Sa-
vice in premišljuje svojo žalostno usodo. Pri-
merja svoje življenje z razburkanimi valovi
jezera, ki se pa zopet pomirijo. In reče sam

sebi: "Tak' se zažene, se pozneje vstavi mla-
denič."

Iz takih misli ga zbudi pogovor mož, ki se
bližajo. Med njimi je ribič, ki ga Črtomir ta-
koj spozna. Toda v družbi je tudi mož v ta-
larju in štoli — duhovnik! Po meč bi se bila
takoj stegnila Črtomirova roka, toda pri tej pri-
či se prikaže — Bogomila! Tedaj se strese v
Črtomiru od veselja vsaka žila in ves prevzet
zakliče: "Ni meni mar, kar se godi na sveti, ak'
smejo srečne te roke objeti."

Fra. Daniel.

Bogomila razodene skrivnost.

Toda, glej! Bogomila se nežno iztrga iz
njegovega objema in se vsede na bližnji kamen.
"Ne združenja, ločitve zdaj so časi," ga ljubez-
nivo, toda odločno zavrne. Njen cilj ni več ze-
meljska združitev, marveč misli samo na to,
kako bi se enkrat v večni ljubezni zasnubila
nad oblaki. Razodene Črtomiru, da se je po-
kristijanila z očetom in vaščani vred. Boginjo
Živo, kateri je bila služila, so potopili v dno
Blejskega jezera.

Kako se je prigodilo, da se je dala krstiti?

Ko se je Črtomir bil podal na vojsko, je
ona ostala otožna in žalostna. Večkrat se je
sprehajala po samotnih krajih in premišljeva-
la svojo in Črtomirovo žalostno usodo. Nihče
je ni mogel potolažiti. Sirota je bila vsa obu-
pana. Nekoč je pa srečala svetega moža — te-
ga, ki je zdaj poleg nje. Prisluhnila je, ko je
poučeval ljudstvo v krščanski veri. Vse naj-
važnejše verske resnice je drugo za drugo raz-
lagal.

Ko se je vračala domov, jo je dohitel mi-
sionar in vljudno pozdravil. Povedal ji je,
da je tudi on nekoč pripadal narodu, ki je bil
vdan poganstvu. Toda spreobrnil se je k pra-
vi veri, postal duhovnik in sedaj deluje med
pogačanskimi narodi, da jih pridobi za Kristusa.
Prosil jo je, da bi smel iti že njo in na njenem
domu prenočiti, ker mu je kraj popolnoma tuj.

Na očetovem domu mož božji pouči Staro-
slava in Bogomilo v krščanski veri. Ker sta
sprejela njegove nauke, je takoj oba krstil.

A nežna Bogomila je bila v skrbeh za Čr-
tomira. Kaj če bi padel v vojski in bil večno
pogubljen? Duhovnik jo je tolažil in ji prigo-

varjal, naj moli zanj, ker molitev zmore vse. Iskreno je molila in klicala na pomoč tudi Marijo, da bi Črtomir ne bil zavržen. Svoje priovedovanje konča Bogomila z besedami: "In čudno te je tisto noč ohranil, ko ni noben tovarš se smrti vbranil."

Potem mu še prigovarja: "Prebudi se iz spanja in daj slovo svoji zmoti. Ne upiraj se božji milosti in sprejmi nudeno priliko. To moraš storiti, če hočeš, da se kdaj združiva v večni ljubezni v nebeških dvorih."

Fra. Alojzij.

(Konec prihodnjič.)

O kraju moje mladosti

J. J. O.

LETA 1863 se je vzdignil iz neke vasi pri Kranjski gori na Gorenjskem Gregor Pogačnik s svojo ženo Nežiko, se pripeljal do morja, se vkrcal na ladjo vetrnico in končno po dolgi, mučni in nevarni vožnji dospel v New York.

Družina Pogačnik ni bila bogata, kar je samo ob sebi umevno, ker je šla po svetu za kruhom. V tem nas potrjuje tudi dejstvo, da so prihajali iz Kranjske. Bogatih "Kranjcev" sploh ni bilo na svetu. Naš rod je bil že od nekdaj rod trpinov, bil je zadovoljen in vesel, če je imel, kakor pravi pesnik: "na žgancih tropine pa kislega zelja, bob kaša, vse mine ko pridem iz dela."

Vsekakor pa so Pogačnikovi morali imeti nekaj goldinarjev pod palcem, da so se mogli vkrcati pod kake stopnice na tovorni ladji in se podati preko Atlantika v tuji svet.

Pogačnikovi se niso ustavili v New Yorku. Kaj jih je vleklo daleč na Zapad, v takrat Slovencem nepoznano Minnesoto, ne vem. Ne bom se pa morda motil preveč, če rečem, da najbrže glas slovenskega misjonarja, Fathra Pirca, ki je že nekaj let popred misijonaril med Indijanci in katoliškimi Nemci po širnih minnesotskih gozdovih.

Father Pirc je prihajal s kmetov, zato je poznal rodovitno zemljo v srednji Minnesoti. Vabil je razne naseljence tja gori, obenem pa končno pregovoril tudi benediktince iz opatije

sv. Vincencija v Latrobe, Pennsylvania, da so leta 1856 začeli graditi nov samostan na obrežju krasnega jezera sredi gozdov, nekako sto milj severo-zapadno od mesta St. Paul, kjer stoji sedaj mogočna opatija sv. Janeza Krstnika in na daleč sloveča šola "St. John's University". V tem zavodu se je izšolalo od početka pa do danes že stotine slovenskih fantov. Iz te šole so bili: opat Ločnikar, Father Severin Gross, Father Vincenc Shiffler, indijanska misjonarja Simon Lampe in Roman Homar, zlatomašnik Fr. Ciril Zupan, Rev. John Plevnik iz Jolieta in še številni drugi raznih poklicev, katerih tukaj ne moremo omenjati. V svojih diaških letih sem zelo rad zahajal na samostansko pokopališče in ondi med visokimi topoli prebiral grobne napise spečih slovenskih pionirjev in delavcev v zgodnjem vinogradu Gospodovem.

Daleč okoli opatije sv. Janeza, poznane pod imenom St. John's University, tja do reke Mississippi, se je raztezal velikanski, težki gozd, po katerem so takrat še svobodno romali Indijanci in lovili jelene, bobre in drugo številno divjačino, ki se je skrivala po temnem gozdu pred hitro puščico rdečekožcev.

Beli naseljenci so imenovali ta gozd "Indian Bush", katerega so pa pozneje 'Kranjci' prekrstili v "Boršt", nekateri pa so rekli samo "Bošt".

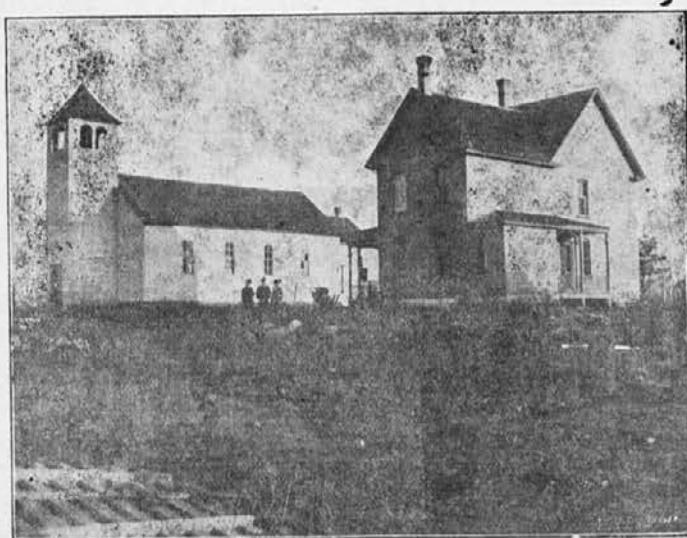
Tukaj sem je končno dospela Pogačnikova družina ter se naselila nekako 15 milj severno od samostana, sredi težkega gozda, čigar velikani — hrasti, javori, lipe, breze, jeseni, mecesni in drugi stoljetni vladarji ondotne zemlje so ponosno dvigali svoje glave visoko proti nebu.

Tu pa tam po tem gozdu, daleč drug od drugega, da sami niso vedeli drug za drugega, so bili potaknjeni redki naseljenci drugih narodnosti. Potov ni bilo nobenih, razen indijanskih in živalskih steza in le redko kdaj je sed soseda videl. Indijanci so pa staknili vse naseljence in jih pogosto hodili prosit kruha, tobaka in drugih reči, katere so tudi vselej dobili, če so jih le imeli; ne da so jih naseljenci baš ljubili, ampak — bali so se jih. Indijanci so namreč leta 1862 izkopali svoje bojne sekire in se vzdignili proti belokožcem, ki so jih

potiskali čim dalje bolj nazaj z njih lastne zemlje. — Divjaki so požigali poslopja, morili ljudi brez usmiljenja, živino in drugo vrednost pa so odvajali s seboj. Lasje so se mi ježili od groze, ko sem nekoč poslušal starega očanca, ki je divjakom pobegnil. Pravil je, kako so bele ljudi skalpirali in potem nekatere izpušteli, da so izkrvaveli, drugim so pa s sekiro preklali glavo ali pa so jih zaprli v kočo in vse skupaj zažgali. Poklicano vojaštvo jih je ustavilo malo prej, preden so dospeli do naše nove naselbine.

Pogačnik si je zgradil skromno kočo iz hlodov. Prva slovenska hiša v tem kraju. Spominjam se je še, čeprav so imeli takrat že drugo, boljšo, narejeno takisto iz brun.

Za Pogačnikom je prišel kot drugi nasejene leta 1866 Gregor Peternel iz Dovij na Gorenjskem. Sam mi je pravil, ko sem ga nekoč že v poznih letih obiskal zaradi podatkov, kako je prilomastil po bornem kolovozu z deset milj oddaljene postaje St. Joseph, do svoje izbrane zemlje. Dokoder je držal kolovoz, ga je peljal neki farmar iz St. Josepha. Nekaj pred njegovim ciljem, ko ni bilo več moč dalje z voli in vozom, so zložili Peternelovo kromno prtljago — nekaj obleke in zasilnega orodja — na tla in Peternel in spremljevalec, ki mu je šel pokazat na mapi izbrano zemljo, sta šla peš dalje, dokler nista prišla do cilja. Tukaj sta nasekala vej, napravila majhen šotor in prvo stanovanje je bilo gotovo. V par dneh je

Prva slovenska cerkev v Ameriki: Sv. Štefan v Brockway, Minn.

Iz hiše prvega Slovence je šel tudi prvi pogreb. Smrt je našla pot tudi daleč v temni gozd, kamor drugi niso znali. Dne 20. oktobra, leta 1874 se je zbrala v borni Pogačnikovi hišici mala gruča ljudi. Pokleknili so in zmolili rožni venec za duše v vicah potem pa vzdignili malo, enoletno Jerico Pogačnik, ležečo v preprosti, iz nepobarvanih desk narejenu krsti, in jo odnesli na kraj, ki so si ga odmerili za pokopališče. Tam v tuji zemlji sredi mogičnih hrastovih čuvajev naj spi. Hčerki je tudi oče Gregor kmalu sledil in spominjam se, kako smo hodili otroci otroško začudenim prebirat ta dva prva grobna napisa, vsekana v mramor.

nasekal še toliko hlodov, da je postavil malo kočico, katere sliko mi je tudi dal za spomin. Pozneje pa so si Peternelovi postavili lepo hišo iz opeke in to je bila prva moderna hiša med Slovenci v Brockwayu — tako se imenuje tisti okraj ali township.

(Dalje prihodnjič.)

Takoj po novem letu smo razposlali nove imenike zastopnikom in zastopnicam, razen v državah Ohio, Penna., New York in Connecticut. Tistim bomo poslali, ko bo opravil pri njih brat Antonin. Sedaj se mudi še v Clevelandu, potem jo bo mahnil naprej proti vzhodu. Vsem ga toplo priporočamo!

VALERIJA.

Waal — I. P.

(Dalje.)

"Maksencij res da je imel navidezen vzrok, ga preganjati," je pripomnil, "ker so mu bili predloženi nekovi potvarjeni, baje od mene in mojih poveljnikov Rufinu pisani listi. Celo v dnevniku je stalo poročilo o tem. — Ali mi moreš povedati, kdo je dal napraviti tista pisma? Ali mi moreš povedati," je ponavljal Konštantin, in njegove oči so sipale bliske na dvorjana, "kdo je bil podli Grk, ki je rimskega prefekta vrgel v Mamertinsko ječo, — kakšna cena je bila postavljena njegovi hčeri za njegovo osvoboditev, kdo ga je obsodil med jetnike pri gradbah in njegovo hčer pahnil na cesto kot beračico? — In ti se drzneš k meni priti in mi svojo podlo službo ponuditi? Ne, Rufin ni mrtev; Kristus, ki si ga ti, nesramnež, zatajil in preganjal, ga je otel tvojih zalezovanj."

Heraklij se je vrgel cesarju k nogam in je evileč in ihteč prosil milosti, češ, da je delal le iz pokorščine do Maksencija. A že je bil na Konštantinovo znamenje vstopil centurij, ki je stražil v predсобi.

"Odvedi tega podleža," je velel Konštantin, "v Mamertinsko ječo, kjer naj ga vržejo v najglobljo temnico. Upam, da ga ni v Rimu, ki bi bil tako, kakor ta, smrti vreden."

Na centurijonov migljaj so prišli vojaki in so vlekli Heraklija iz cesarske izbe.

V čakalnih dvoranah in na dvoru se je bilo med tem nabralo mnogo imenitnih oseb, da bi vladarja zjutraj pozdravile; vsi so spoznali prefekta in so razumeli, kaj ga čaka; — a nikomur se ni smilil.

Prav ko so vojaki vedli jetnika po širokih sijajnih stopnicah navzdol, je stopal gor Kandid z Valerijo in škofom Milcijadom; Rufin je bil zadej v zaprti nosilnici. V gneči je le Kandid videl jetnika, a ga ni poznal. Ta pa je spoznal Valerijo in ob pogledu nanjo je njegovc bledo obliče posivelko pepel. Ves prepaden je strmel v deklico, kolena so se mu šibila, in če bi ga vojak ne bil neusmiljeno naprej pahnil, zgrudil bi se bil na tla.

Kaj je bilo, kar ga je tako presunilo ob pogledu na Valerijo?

Heraklij jo je dozdaj videval le v črni žalni obleki, polno bolečine in trpljenja; taka je pokleknila predenj, ko je prosila za očetovo življenje; taka mu je roko poljubila, ko je bila privolila postati žena njegovega sina, da bi dobila oprostilno pismo za Rufina; taka je bila, ko jo je na Foru s surovimi besedami zavračal, kadar je hotela očetu nesti krepila. Ker je pa dvorni obred pri sprejemanju zabranjeval žalne obleke, je bila zdaj devica svoje črno odelo zamenjala s praznično opravo. Nosila je dalmatiko, svetlo svileno obleko žafranove barve, čez katero sta se z obeh ramen do stopal spuščala dva v zlatu vezena rdeča bakrena psova, odlika za gospe imenitnega stanu. Lasje so se valovito kodrali okoli dostojanstvenega čela, in glavo je oviral bel pajčolan, z bagremnim robom in zlatimi resami obšit. Okoli vratu si je bila dela preprost niz biserov, rozete iz zlata in biserov vezane, imenovane calliculae, so bile pripete na ramah in ob robu obleke. Ob pričakovanju skorajšnega sprejema pri cesarju je njena prej bleda lica podplula sveža rdečica, in vsa sreča, ki jo je bil prinesel včerajšnji dan, se je smijala Valeriji z obraza. Tako je bila mlada deklica videti zorna, in sveža, polna ljubke lepote in miline. Množica, ki je na trgu pred vhodom v palačo motrila došlece, je šepetaje vpraševala, kdo je ta nežna ljubka deva; kristjani pa, zagledavši jo sredi med škofom Milcijadom in mladim brhkim vojakom, so jo pozdravili kot podobo cerkve, slavno se dvigajoče iz pregašanja. — Kaj čuda, da se je Herakliju, zadetemu od cesarjeve sodbe, pol blaznemu od smrtnega strahu, ko jo je ugledal, zazdela kakor prikazen iz neba?

Heraklija je pogled na Valerijo prestrasil; drugače pa Kandida. Ko je bil zarana prišel v materino stanovanje, da bi obe odvedel k cesarju, ga je preobrazba device brez mere vzradostila. Sam pri sebi jo je primerjal dragulju, ki ga vešča roka zlatarjeva izlušči iz starega, počrnelega okraska in ga vdela v čisto zlato; — temnemu studencu, vročemu iz skale, ki ga sonce mahoma obsije s svojimi zornimi žarki; — roži, ki je ob pozdravu mladega jutra sveže odprla svoje popje.

On sam danes ni bil več tak, ko včeraj, ves oprišen, upehan od nečuvenih naporov, razburkan od toli silnih in mogočnih vtiskov; — to je prešlo, in stal je tu v cvetoči mladostni

moči, sijajni vojaški opravi, vojniška, a vendar prikupna postava. — Valerija se je komaj upala, pogledati vanj.

Irena je bila oblekla stolo matronalis, do stopal segajoče oblačilo, pristojno starejšemu gospemu plemenitega stanu; čez je ogrnila široko pallo, ki je ovijala glavo in v velikih gubah obdajala telo.

Pri jutranjem pozdravljanju cesarja je veljal tisti dvorni obred, ki je bil v navadi že za prvih cesarjev in ga je Dioklecijan še izpolnil. V težki beli togi, tedanji službeni obleki, so v vestibulu palače čakali ure, ko prične sprejemanje; oddelek dvornega služabništva je skrbel, da so čakajoče po redu njih dostojanstva ali službe vodili k cesarju.

Silno ugoden vtisk je napravilo na Rimljane, da Konštantin ni sedeč, ampak stoječ sprejemal obiske, da tudi ni puščal, kakor je bila izza Dioklecijana navada, poljubiti roke, in je kazal vlijednost, ki je bila tembolj prikupna, ko so jo primerjali surovi brezobzirnosti Maksencijevi in gosposko-ponosnemu preziru Dioklecijanovemu.

Rufin je komaj utegnil, da se zahvali za prisrčne pozdrave vitezov in senatorjev v predobi; ne da bi bil naznanjen, je bil takoj s svojci odveden v sprejemno dvorano.

Čim je Konštantin ugledal Ireno ob strani Kandida, je stopil matroni nekaj korakov proti in je čestital k sinu, cigar hrabrost se kosa z njegovo blagosrčnostjo.

"Divji hrup orožja," je dejal, "le prečesto zaduši glas v naših prsih, in le prelahko oklepovo železje obda tudi vojščakovo srce. Nebrzdani Mars (Vojni bog paganski) tudi svoje sinove dela nebrzdane, in marsikdo — na bojišču junak — bojazljivo vrže orožje od sebe pred sovražnikom, ki ga nosi v svojem srcu. A ne tako tvoj sin. Vojna ti ga danes vrača ne-pokvarjenega, utrjenega v kreposti, bogatega na časti. Nobena senca ne kaže tvojega maternega ponosa in veselja."

Ko se je papež zahvalil in obenem oblabil, da bo rimska cerkev, in ž njo vsi bratje, v prisrčni molitvi prosila, da bi Najvišji cesarja obilno blagoslovil, je Konštantin odgovoril:

"Ti zemeljske dari plačuješ z denarjem nebes, in sprejmem ga tem rajše, ker le od božje pomoči upam obstanka in blagega uspeha svoji vladici." (Konec prihodnjič.)

ZAHVALE.

Prisrčna hvala Materi božji in Frideriku Baragi za uslišano prošnjo v zelo važni zadevi. Prilagam dar v dober namen.

DAROVI.

ZA MARIJO POMAGAJ IN LIST: Jozefa Petric, \$1, Ivana Gregorka \$1, Mrs. Pavlesic \$1, Mary Nemanic 50, Lucia Jerin 50, Agata Mozina \$1, Mrs. Jeglic \$5, Anna Novak \$5, Rose Pozlpe 50, Frank Gaber 50, Mary Tomec \$1, Math Ulasic \$2.50, Ivana Sintic 20, Mrs. Stragiser 50, Joana Kastelec 50, Mary Bulich \$1, John Potokar \$10, Johana Paulich \$1.50, Mary Pangre \$2, Mrs. Koren \$1, Mary Lovshe 50, Anton Grdina \$10.

LUCKE PRI MARIJI POMAGAJ: Po 50c: Frances Marolt, Mary Kosmerl, Mrs. Artach, Anna Jakos, Marco Bluth, John Zaletel, Martin Novak, Nick Gustin, Mary Bulich, Mary Dolinar, Katar. Fajfar, Mrs. Spehar, Mrs. Jankovich, Mary Slete, Mary Furar. Po \$1: Mary Pavlesic, Mrs. Gerbec, Karl Kosmerl, Mrs. Bregar, Rosie Usnich, Mrs. M. Z. Worch, Evt Harrington, Marija Prebelich, Mrs. Koren, Frances Sternish 75, M. Meznarich 20.

KRUH SV. ANTONA: Frances Marolt \$1, Frances Hrovat 50, Martin Novak \$1.

APOSTOLAT SV. FRANCIŠKA: Frank Janezic \$10, Rose Usick \$10, Mary Pizem \$10, Janez Androjna \$10, Marjeta Androjna \$10, Katar Rezik \$10, John Androjna \$10, Mary Androjna \$10. Mary Kurat \$5, Mary Mihelich 50c, Frances Vovko 50, Mr. Vovko 50. Karl Kosmerl \$1.00.

BARAGOVO SEMENIŠČE: Marco Bluth \$1, Agnes Turk \$1, Frances Starman \$1, Martin Voncina \$1, Mr. Slemer \$1.

KITAJSKI MISIJONI: Frank Kobola \$1, Mary Hochevar \$1, Frances Jenko \$1, Mrs. Hocrevar \$1, Neimen \$5.

SVETE MAŠE. — Po eno: Fr. Horvat, Mr. Dushar, T. Fromtell, Rose Koren, Mrs. Korosec, Fr. Sternisha, John Zitnik, Fr. Starman, Mrs. Oratch, Mary Koren, John Nemanic, John Jaklic, Ant. Pozun, Mrs. Kupiec, Mary Hochevar, Anton Zagorc, Mrs. Ortalic, Mary Sredensek, Fany Groman, Frances Voko, Mary Tomec, Neimen, Nick, Gustin, Mary Buchar, Mary Sivic, Johana Kocijancic, Jos. Ancel, Mary Furar. Po dve: Mary Kurant, John Zupancic, Mrs. Hribljan, Josephine Gerbec, Mrs. Grahek, Martin Novak, J. Janovic, Ivana Tercek, Jos. Jelenc, Mary Pavlesic, Mary Perusek. Po tri: Marco Bluth, Mrs. Stragiser, Josephine Kuhel, Mrs. Avenk, Mary Sajebic, Ana Canpa, Mary Dolinar 4, Lucia Gregorcic 5, Russ 5, A. Milost 10.

Ta številka našega lista je bila zelo zgodaj urejena, ker pozneje urednik ne bi imel časa. Kar je prepozno prišlo, pride v marcu na vrsto.

KRAMLJANJE NA ZAPEČKU

P. Bernard

BRIDGEVILLE, PA. — Piše Kranjska Mica. — Ne vem, če se mi je sinoči sanjala neka pesem od Kranjskih Janezov, ali se mi pa sedajle sanja, ko jo pišem. Pošiljam jo za v list ali pa za v koš. Tako se glasi:

Vsak Janez prav lahko zveličan bi bil,
če ne bi tako ob nedeljah grešil.
Čeprav je nedelja — do poldne vam spi,
potem pa kar naglo tja v halo leti.

Tam pije s korajžo in karte igra,
ženica pa joka koj sama doma.
Prosila ga je, naj ji kupi soli,
bo kupil dva funta, ker nima za tri.

Domu pride Janez, je v hiši prepir,
mož gleda na ženo kot jager na zvir.
In Špela zavpije: Ti star kolovrat . . .
Bumf — pada po hrbtnu, pa tudi za vrat.

To pesem skovala slovenska je Mica,
ki strašno ji ljuba je kranjska potica.
Če Špeli in Janezu pesem ni všeč,
naj vržeta brž jo v zakurjeno peč . . .

(Pa jo morata poprej prepisati in prepisano potisniti v zakurjeno peč, ne da bi iz Ave Marije iztrgala list! To naroča "boss" na zapečku!)

LOCKPORT, ILL. — Piše Rose Mance. — Zelo sem bila vesela, da ja prišla januarska številka že za Božič. Tako sem imela za praznike dosti veselja z branjem. Zelo kratke so mi ure, kadar prebiram list Ave Maria. Pa nekaj drugega veselega mi je prinesel Božič. Dobila sem namreč nekaj darov v denarju, da lahko ponovim naročnino na list. Bom tudi jaz skušala dobiti novega naročnika. Pozdrav.

PINEY FORK, O. — Piše Uršula Sever. — Vse preberem do konca, ko pride naš list, potem pa odkraja začnem. V bisernih naukih tega lista iščem veselja in tolažbe. Večkrat si mislim: Blagor tistim, ki lahko hodijo dan za dnem k sv. zakramentom. Mi pa moramo

iti na vlak in biti tešč do 1:30 popoldne. Težko nam je, toda imamo na mizi tri cvetlice, ki nam govore. Prva pravi: Potrpi; druga pravi: Ljubi; tretja pa naroča: Molči. Torej: Trpi, ljubi, molči. Spoznavamo, da je to dober nauk za mir srca.

THORNTON, ILL. — Piše Ivanka Glušac. — Več let se nisem oglasila. Hvala Vam, da ste pošiljali list. Bili so težki časi, pa zdaj je nekaj bolje, hvala Bogu. Thornton je staro, pa majhno mesto. Slovencev ni več ko mi, Srbov in Hrvatov pa je več. Moram reči, da mi je Vaš list jako veliko pomagal v slabih in dobrih časih. Dobro čtivo je najboljši človekov tovariš. Srečno novo leto!

LEADVILLE, COLO. — Piše Frank Bradach. — Umrla je zvesta naročnica lista Ave Maria in članica Apostolata sv. Frančiška, Mrs. Josephine Bradach. Ločila se je od nas dne 16. decembra. Vsem jo prav toplo priporočamo v pobožno molitev.

INDIANAPOLIS, IND. — Piše Ana Koren. — Čeprav je že precej dolgo, si vendar ne morem kaj, da ne bi pisala o žalostnem dogodku, ki je zadel našo naselbino dne 6. okt. Nagnoma je namreč umrl soprog moje sestre, Frank Donas. Bil je zelo dober človek, priden in skrben gospodar. Naj bo še tukaj izrečeno iskreno sožalje moji sestri, ki tudi zelo rada bere list Ave Maria. Zelo želim, da bi v novem letu mogla priti na romanje k Mariji Pomagaj

Vsak dan in na vsak način prihranite
denar, če kupujete pri

"Trikryl's Dept. Store"

2110-14 Cermak Road, Chicago, Ill.

Dobra trgovina v prijazni okolici.

Shranite naše "STAMPS". Z njimi si prihranite
denar pri vsakem nakupu.

v Lemontu. Ali se mi bo želja uresničila? Dal Bog. Zelo rada bi spet slišala slovensko pridigo. Zdaj pa vsem lep pozdrav, posebno Mrs. Prašnikar in Mrs. Krivitz.

GILBERT, MINN. — Piše Angela Preglet. — Jaz sem ena tistih, ki podpirajo predlog, da bi Notranjska Micka pisala tisto dolgo povest iz Brazilije. Prav precej naj začne pisati in veliko naj napiše da se bo vsak mesec kaj bralo od nje v listu. Take reči vsi radi beremo. Zato naročam g. uredniku, naj nažene tisto Micko, da bo hitro začela pisati. — Naš župnik, Mons. Bilban, so zdaj še vedno v bolnišnici. Bog jih podpiraj v težki bolezni. K nam pa hodijo sedaj ob nedeljah iz Dulutha Rev. Kaushek. Prav radi jih imamo. Vse dobro v novem letu!

LEMONT, ILL. — Povzdignem iz zapečka svoj strašni bas, in naročam Kranjski Micki na glas: Pojdi se precej za mizo vsest in hitro piši tisto povest! To je že marsikatera želeta, ne samo tale naša Angela. Tudi jaz sem en tak zahtevavec, v Detroitu pa Missis Plautz. Drugih je pa še kakšnih pet, pa sem jih pozabil sproti preštet. Sploh je med naročnicami dosti takih deklet, ki so rade brale o braziljskem kofet'.

GLADWIN, MICH. — Piše Mrs. Slabič. — Zložila sem eno pesem in prosim, da bi jo natisnili v list Ave Maria.

Kadar bomo v hudi sili,
k teb' se bomo obernili,
o, Marija, ti pomagaj nam!

Te pozdravljam, Devica,
se ti klanjam, Kraljica,
o, Marija, ti pomagaj nam!

Ko pred sodbo bomo stali,
tam od groze trepetali,
o, Marija, ti pomagaj nam!

OREGON CITY, ORE. Piše Neimenovana. — Sporočam Vam žalostno novico, da je tu umrla Vaša zastopnica in velika ljubiteljica lista Ave Maria, Mrs. Mary Plantan. Pokojna žena je bila vedno in povsod v prvih vrstah, kadar je šlo za dobro stvar. Bila je mati številnih otrok in je vse lepo vzgojila. Težko jo bodo pogrešali. Vsi naročniki od tu jim izre-

kamo v našem lepem listu iskreno sožalje. Za dobro rajnko pa molimo, da ji Bog povrne z nebeško krono vsa dobra dela, ki si jih je nabrala na svetu. Naj v miru počiva!

BLAIN, OHIO. — Piše Frances Vokko. — Ne morem popisati in povedati, kako me je razveselila januarska številka Ave Marije. Tako zelo povečana! Prav posebno veselje pa imamo s tem, da je sedaj tudi za mladino poskrbljeno v našem listu. Povem Vam, da mladina kar hrepeni po dobrem čitvu, zakaj tudi mladi vidijo, da v nasprotnem taboru je vse preveč krivega prerokovanja. Zelo želim, da bi z večjo Ave Marijo dobili tudi mnogo novih naročnikov.

ZDAJ JE ČAS

da si naročite

MOHORSKE KNJIGE

1. Koledar za leto 1938.
2. Večernice, povest "Izgnani menihi".
3. Družinski molitvenik.
4. Bajtarji, lepa povest.
5. Življenje svetnikov, 12. snopič.

KNJIGE STANEJO \$1.25
KNJIGARNA AMER. SLOVENEC

1949 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

POSEBNI DAROVI:

Posebej se želimo prav iskreno zahvaliti dobri Mrs. Gregorčič, ki je med našimi dobrotvorniki v Milwaukee nakolektala za božičnico naših klerikov \$37.00. Bog plačaj njej in vsem darovalcem!

Enako smo hvaležni Mr. in Mrs. Košnik v Chicagi, ki sta se nas vseh tako bogato spomnila za Božič. Iskren Bog plačaj!

JOSEPH PERKO

2101 West Cermak Rd., Chicago, Ill.

—SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI—

Najboljše blago. — Čevelji za vso družino.